विक्रिकर निरीक्षक मुख्य परीक्षा - २०१२

परीक्षा दि : २५/११/2012

CODE : POI

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO.

पेपर - २ : प्रश्नपुस्तिका

सामान्य ज्ञान, बुद्धिमापन व विषयाचे ज्ञान

वेळ : 2 (दोन) तास

एकूण प्रश्न : 200
एकूण गुण : 200

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 200 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

परीक्षा-क्रमांक								

↑ केंद्राची संकेताक्षरे ↑ शेवटचा अंक

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी, **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नांमध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची अचूक उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".**

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

1. स्त्री भ्रूणहत्ये विरोधात जनजागृती करण्यासाठी 'जागर जाणिवांचा, तुमच्या आमच्या लेकींचा' या पद यात्रेचा प्रारंभ ________ येथून झाला.

(1) नायगाव (सातारा) (2) मुरबाड (ठाणे)
(3) राधानगरी (कोल्हापूर) (4) राळेगणसिद्धी (अहमदनगर)

The March 'Jagar Janivancha, tumchya-amchya lekincha', to create awareness against female foeticide started from :

(1) Naigaon (Satara) (2) Murbad (Thane)
(3) Radhanagari (Kolhapur) (4) Ralegansiddhi (Ahmednagar)

---

2. महाराष्ट्रात आयपॅडवरील पहिले मराठी वृत्तपत्र कोणते ?

(1) महाराष्ट्र टाईम्स (2) सकाळ
(3) लोकमत (4) लोकसत्ता

In Maharashtra, which is the first Marathi News Paper on I - pad ?

(1) Maharashtra Times (2) Sakal
(3) Lokmat (4) Loksatta

---

3. कोणत्या दोन राज्यात मुल्लापेरिअर धरणावरून वाद निर्माण झालेला आहे ?

(1) पंजाब आणि हरियाणा (2) महाराष्ट्र आणि गुजरात
(3) केरळ आणि तामिळनाडू (4) गुजरात आणि राजस्थान

In which of the two states has dispute arisen on Mullapriyar Dam ?

(1) Punjab and Hariyana (2) Maharashtra and Gujarat
(3) Kerala and Tamilnadu (4) Gujarat and Rajasthan

---

4. 49 व्या राज्यमराठी चित्रपट पुरस्कार सोहळ्यात कोणत्या मराठी चित्रपटास प्रथम पुरस्कार मिळाला ?

(1) देऊळ (2) बालगंधर्व (3) शाळा (4) जन गण मन

Which Marathi Movie was awarded the first prize in the 49th state Marathi Chitrapat Puraskar ceremony ?

(1) Devol (2) Balgandharva (3) Shaala (4) Jan Gan Mana

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

5. 59 व्या राष्ट्रीय चित्रपट पुरस्कारात उत्कृष्ट अभिनयाचा पुरस्कार देऊन कोणाला सन्मानित करण्यात आले ?

(1) अप्पु कुट्टी (2) गिरीष कुलकर्णी

(3) नील दत्त (4) गुरविंदर सिंग

Who was felicitated with the award of the Best Actor in the 59th National Film Award ceremony ?

(1) Appu Kutty (2) Girish Kulkarni

(3) Neel Dutt (4) Gurvinder Singh

---

6. विधाने :

(अ) टाटा मोटर्स ही कंपनी व्यावसायिक वाहनांच्या उत्पादनात 2010 - 11 या आर्थिक वर्षात पहिली ठरली.

(ब) कंपनीने 2010 - 11 या आर्थिक वर्षात 1,00,000 व्यावसायिक वाहने बनविली.

(1) (अ) बरोबर आहे पण (ब) चूक आहे. (2) (अ) चूक आहे पण (ब) बरोबर आहे.

(3) (अ) व (ब) बरोबर आहेत (4) (अ) व (ब) चूक आहेत.

The statements :

(a) Tata Motors was the top most company in production of commercial vehicles in the financial year 2010 - 11.

(b) Company made 1,00,000 commercial vehicles in the financial year 2010 - 11.

(1) (a) is true but (b) is false (2) (a) is false but (b) is true

(3) (a) and (b) both are true (4) (a) and (b) both are false

---

7. __________ या आंतरखंडीय बॅलेस्टिक मिसाईलची यशस्वी चाचणी घेतल्याने भारत पाच शक्तिशाली देशांच्या रांगेत आला आहे.

(1) अग्नी-5 (2) अंतरिक्ष-2 (3) पृथ्वी-3 (4) अग्नी-2

By testing the __________ ICBM successfully, India has entered the elite club of five countries.

(1) Agni-V (2) Antariksha-II (3) Prithvi-III (4) Agni-II

---

8. मुलींचा जन्मदर वाढविण्यासाठी महाराष्ट्र सरकारने कोणती योजना जाहीर केली ?

(1) लाडली लक्ष्मी (2) बालिका समृद्धि

(3) भाग्य लक्ष्मी (4) सुकन्या

Which programme/scheme has been launched by the Maharashtra Government for increasing the birth ratio of girls ?

(1) Ladli Laxmi (2) Balika Samrudhi

(3) Bhagaya Laxmi (4) Sukanya

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

9. दादासाहेब फाळके पुरस्काराच्या बाबतीत जोड्या लावा :

	स्वीकारणारी व्यक्ती		**वर्ष**
(अ)	व्ही. के. मूर्ती	(i)	2011
(ब)	डी. रामानायडू	(ii)	2008
(क)	के. बालचंदर	(iii)	2010
(ड)	सौमित्र चटर्जी	(iv)	2009

	(अ)	(ब)	(क)	(ड)
(1)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(2)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(3)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(4)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)

Match the following about Dadasaheb Phalke Award :

	Recipient Person		**Year**
(a)	V.K. Murthy	(i)	2011
(b)	D. Ramanaidu	(ii)	2008
(c)	K. Balachander	(iii)	2010
(d)	Soumitra Chatterji	(iv)	2009

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(2)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(3)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(4)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)

10. खालीलपैकी कोणत्या विद्यापीठाने 24 मार्च 2012 रोजी महामहीम राष्ट्रपती प्रतिभाताई पाटील यांना डी.लिट. पदवी देउन सन्मानित केले ?

(1) अमरावती विद्यापीठ
(2) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ
(3) पुणे विद्यापीठ
(4) उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ

Which of the following Universities honoured the Hon. President Pratibhatai Patil by bestowing D. Litt. on her on 24th March 2012 ?

(1) Amravati University
(2) Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University
(3) Pune University
(4) North Maharashtra University

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

11. प्रामुख्याने कोणत्या कारणास्तव संयुक्त राष्ट्रांच्या महासभेने 2011 हे आंतरराष्ट्रीय जंगल वर्ष म्हणून घोषित केले आहे ?

(1) सर्व प्रकारच्या जंगलांचा विकास
(2) लोकांमध्ये जाणीव-जागृती
(3) जंगलांचे संवर्धन
(4) लोकांसाठी जंगले

What is the prime objective of the UN General Assembly designating 2011 as the International year of forests ?

(1) development of all types of forests
(2) people awareness
(3) conservation of forests
(4) forests for people

---

12. 17 वी संयुक्त राष्ट्रांची हवामान परिवर्तन परिषद कोणत्या देशात भरली होती ?

(1) भारत
(2) दक्षिण आफ्रिका
(3) चीन
(4) बांग्लादेश

In which country was the 17th United Nations' climate change conference held ?

(1) India
(2) South Africa
(3) China
(4) Bangladesh

---

13. ''पाणीवाली बाई'' म्हणून खालीलपैकी कोणाला ओळखले जात होते ?

(1) मृणाल कुलकर्णी
(2) मृणाल गोरे
(3) मृणाल देशपांडे
(4) मृणाल सेन

Who among the following was known as a "Paniwali Bai" ?

(1) Mrunal Kulkarni
(2) Mrunal Gore
(3) Mrunal Deshpande
(4) Mrunal Sen

---

14. 'गरिबांनी गरिबांची, गरिबांसाठी चालवलेली योजना' असे कोणत्या योजनेचे वर्णन करता येईल ?

(1) प्रधानमंत्री आदर्श ग्राम योजना
(2) राष्ट्रीय ग्रामीण उपजिविका मिशन
(3) संचार शक्ती योजना
(4) राजीव आवास योजना

Which scheme can be described as a scheme 'of the poor, for the poor and by the poor' ?

(1) Prime Minister Model Village Scheme
(2) National Rural Livelihood Mission
(3) Sanchar Shakti Yojana
(4) Rajeev Awass Yojana

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

15. ग्राम न्यायालयाशी संबंधित खालीलपैकी कोणते विधान चूक आहे ?
   (1) ग्राम न्यायालय अधिनियम 2009 मध्ये पारित झाला.
   (2) मंडळ पातळीवर दंडाधिकारी न्यायालये स्थापन करणे.
   (3) ग्राम न्यायालय ही वेगळी व स्वतंत्र संघटना आहे.
   (4) ग्राम न्यायालय हा न्यायिक सुधारणेचा एक भाग आहे.

   Which of the following statements is not true in connection with the gram Nyayalaya ?
   (1) Gram Nyayalaya act was passed in 2009.
   (2) It is proposed to set up a magistrate court at Mandal level.
   (3) Gram Nyayalaya is a separate and independent organization.
   (4) Gram Nyayalaya is a part of the judicial reforms.

---

16. 'तेजस्विनी महाराष्ट्र ग्रामीण महिला सक्षमीकरण' ही योजना राबविण्याची जबाबदारी ________ वर सोपविली आहे.
   (1) महिला सामाजिक कल्याण मंडळ
   (2) महिला आर्थिक विकास महामंडळ
   (3) महिला व बालकल्याण विभाग
   (4) स्वयंसेवी संस्था

   The responsibility of implementing the 'Tejaswini Maharashtra Rural Women Empowerment Scheme' has been entrusted to :
   (1) Women Social Welfare Committee
   (2) Women Economic Development Corporation
   (3) Women and Child Welfare Department
   (4) Non - Government Organizations

---

17. 2009 - 10 मध्ये आयोजित एन.एस.एस.ओ. च्या सर्वेक्षणानुसार इंटरनेट वापरात देशात सर्वात अव्वल स्थानी असलेले राज्य कोणते ?
   (1) केरळ (2) हिमाचल प्रदेश
   (3) महाराष्ट्र (4) हरियाणा

   As per the survey of NSSO conducted in 2009 - 10, which is the leading state in the use of Internet ?
   (1) Kerala (2) Himachal Pradesh
   (3) Maharashtra (4) Hariyana

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

18. राजकीय न्यायाबरोबरच आर्थिक व सामाजिक न्यायाचे उद्दिष्ट साध्य करण्यासाठी महाराष्ट्र शासन कोणती योजना राबवीत आहे ?

(1) परदेशी शिष्यवृत्ती व उच्च शिक्षणासाठी अनुदान.

(2) अस्वच्छ कामात गुंतलेल्या व्यक्तींच्या मुलांसाठी मॅट्रिकपूर्व शिष्यवृत्ती योजना.

(3) अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांची गुणवत्ता वाढावी यासाठी निवासी शाळांची सोय.

(4) वरील सर्व योजना.

In order to achieve the objective of economic and social justice along with political justice, which scheme is being implemented by the Government of Maharashtra ?

(1) Scholarships for studying abroad and grants for higher education.

(2) Pre Matric scholarship scheme for children of persons engaged in menial work.

(3) Boarding schools for students of scheduled castes, to improve their academic performance.

(4) All the above schemes.

---

19. आय.आय.टी. दिल्लीच्या नियामक मंडळाच्या अध्यक्षपदावर कोणाची नियुक्ती करण्यात आली आहे ?

(1) डॉ. विजय भाटकर (2) डॉ. नरेंद्र जाधव

(3) डॉ. भालचंद्र मुणगेकर (4) डॉ. सुखदेवसिंग थोरात

Who has been appointed as the Chairman of the Board of Governors of IIT Delhi ?

(1) Dr. Vijay Bhatkar (2) Dr. Narendra Jadhav

(3) Dr. Bhalchandra Mungekar (4) Dr. Sukhdevsingh Thorat

---

20. खालीलपैकी कोणत्या संघटनेला शांतता कार्यासाठीचे नोबेल पारितोषिक तीन वेळा प्रदान करण्यात आले ?

(1) आंतरराष्ट्रीय रेड क्रॉस समिती

(2) जागतिक व्यापार संघटना

(3) युनो

(4) यापैकी नाही

Which is the following organisations received the Nobel Prize for peace three times ?

(1) The International committee of Red cross

(2) World Trade Organisation

(3) UNO

(4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

21. इस्रोने बनविलेल्या नवीन सुपर कंम्प्युटरचे नाव काय ?

(1) सागा - 220 (2) परम - 1200 (3) के - 24 (4) नासा - 250

What is the name of the new super computer made by ISRO ?

(1) SAGA - 220 (2) PARAM - 1200 (3) K - 24 (4) NASA - 250

---

22. महाराष्ट्र शासन संचलित महिला व बालविकास विभागाच्या अंतर्गत येणाऱ्या प्रधानमंत्री ग्रामोदय योजनेचा उद्देश पुढील प्रमाणे –

(1) राज्यातील आदिवासी भागातील 0 ते 3 वर्षे वयोगटातील मुलांच्या कुपोषणाचे प्रमाण कमी करणे.

(2) आदिवासी पाड्यांचा विकास करणे.

(3) निराश्रित व अनाथ मुलांना अन्न, निवारा व शिक्षण देऊन त्यांना स्वावलंबी बनविणे.

(4) देवदासींच्या मुलामुलींकरता वसतीगृहे चालविणे.

What is the objective of the Prime Minister Gramodaya scheme of the women and child Development Department Government of Maharashtra ?

(1) To reduce the malnourishment in children in the age group 0 - 3 years in the tribal regions of the state.

(2) To develop the tribal regions.

(3) To provide food shelter and education to destitutes and orphans to make them self-reliant.

(4) To run hostels for the children of Devdasis.

---

23. पंतप्रधान रोजगार योजना ही राज्याच्या ग्रामीण व शहरी भागातील __________ राबवली जाते.

(1) उपेक्षित, वंचित गटातील युवक-युवतींना रोजगार मिळवून देण्यासाठी

(2) सुशिक्षित बेरोजगार युवकांना स्वयंरोजगार मिळवून देण्यासाठी

(3) महिला व युवकांना स्वयंरोजगार मिळवून देण्यासाठी

(4) सुशिक्षित महिलांना स्वयंरोजगार मिळवून देण्यासाठी

The Prime Minister employment scheme is being implemented __________ in the rural and urban areas.

(1) to provide employment to young boys and girls from neglected and deprived groups

(2) to provide self-employment to educated unemployed youth

(3) to provide self-employment to women and young

(4) to provide self - employment to educated women

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

24. कोणत्या घटनादुरुस्तीनुसार 'बोडो' व 'डोगरी' या भाषा भारतीय राज्यघटनेच्या आठव्या परिशिष्टात समाविष्ठ करण्यात आल्या ?

(1) ब्याण्णववी घटनादुरुस्ती (2) त्र्याण्णववी घटनादुरुस्ती

(3) एक्याण्णववी घटनादुरुस्ती (4) चौऱ्याण्णववी घटनादुरुस्ती

By which amendment the 'Bodo' and 'Dogri' languages were included in the eighth schedule of the Constitution of India ?

(1) Ninety second amendment (2) Ninety third amendment

(3) Ninety first amendment (4) Ninety fourth amendment

---

25. राष्ट्रमाता जिजाऊ कुपोषणमुक्त अभियान प्रथम पुरस्कार महाराष्ट्रात कोणत्या जिल्ह्याला मिळाला ?

(1) रायगड (2) पुणे (3) नांदेड (4) औरंगाबाद

In Maharashtra which District has been the first to receive the Award of "Rastramata Jijau Kuposhan Mukta Gram Abhiyan" ?

(1) Raigad (2) Pune (3) Nanded (4) Aurangabad

---

26. भारतातील पहिले मुद्रणालय गोव्यात केव्हा सुरु झाले ?

(1) 1556 (2) 1557 (3) 1857 (4) 1747

When was the first Indian Printing Press Started in Goa ?

(1) 1556 (2) 1557 (3) 1857 (4) 1747

---

27. 'शाश्वत पाणी पुरवठा, पाणलोट क्षेत्र भूजल व्यवस्थापन' इत्यादी वैशिष्ट्यांनी परिपूर्ण असलेला 'आपलं पाणी प्रकल्प' खालीलपैकी कोणत्या जिल्ह्यात कार्यरत नाही ?

(1) नाशिक (2) पुणे (3) अहमदनगर (4) औरंगाबाद

In which of the following districts the 'our water project' which is characterised by sustainable water supply, watershed area and ground water management etc. is not being implemented ?

(1) Nashik (2) Pune (3) Ahmednagar (4) Aurangabad

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

28. म्यानमारमध्ये झालेल्या मार्च 2012 मधील पोटनिवडणुकीत __________ या पक्षाने 45 पैकी 43 जागा जिंकून लष्करी राजवटीपुढे आव्हान निर्माण केले.

(1) नॅशनल पार्टी (2) नॅशनल लीग फॉर डेव्हलपमेंट

(3) डेमोक्रटिक फ्रंट (4) नॅशनल लीग

In the bye election held in Myanmar in March 2012, ________ challenged the military rule by winning 43 out of 45 seats.

(1) National Party (2) National League for Development

(3) Democratic Front (4) National League

---

29. खालीलपैकी कोणता महामार्ग भारतातील सर्वात लांब राष्ट्रीय महामार्ग आहे?

(1) राष्ट्रीय महामार्ग क्र. 7 (2) राष्ट्रीय महामार्ग क्र. 6

(3) राष्ट्रीय महामार्ग क्र. 4 (4) राष्ट्रीय महामार्ग क्र. 1

Which of the following is the longest National Highway in India ?

(1) National Highway No. 7 (2) National Highway No. 6

(3) National Highway No. 4 (4) National Highway No. 1

---

30. जगातील सर्वाधिक अणुऊर्जा उत्पादन करणारा देश कोणता?

(1) फ्रान्स (2) जपान (3) दक्षिण कोरिया (4) अमेरिका

Which is the largest Atomic Energy producing country in the world ?

(1) France (2) Japan (3) South Korea (4) America

---

31. $\frac{1}{2}+\frac{1}{3}-\frac{1}{4}-\frac{1}{2}-\frac{1}{3}+\frac{1}{4}+\frac{1}{2}+\frac{1}{3}-\frac{1}{4}+$ ..... या मालिकेतील पहिल्या 35 पदांची बेरीज किती?

(1) $-\frac{1}{2}$ (2) $\frac{1}{2}$ (3) $\frac{1}{4}$ (4) $-\frac{1}{4}$

The sum of the first 35 terms of the series $\frac{1}{2}+\frac{1}{3}-\frac{1}{4}-\frac{1}{2}-\frac{1}{3}+\frac{1}{4}+\frac{1}{2}+\frac{1}{3}-\frac{1}{4}+$ ..... is :

(1) $-\frac{1}{2}$ (2) $\frac{1}{2}$ (3) $\frac{1}{4}$ (4) $-\frac{1}{4}$

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

32. जर दोन संख्यांचा गुणाकार 2160 आहे व त्यांचा म.सा.वी. 12 आहे तर ल.सा.वि.________ .

(1) 60 (2) 96 (3) 180 (4) 36

Product of two numbers is 2160 and their HCF is 12, then their LCM is ________.

(1) 60 (2) 96 (3) 180 (4) 36

---

33. जर $a*b=a+b+\sqrt{ab}$ तर 8*32 ची किंमत किती ?

(1) 56 (2) 8 (3) 32 (4) 40

If $a*b=a+b+\sqrt{ab}$, then what is the value of 8*32 ?

(1) 56 (2) 8 (3) 32 (4) 40

---

34. खाली दिलेल्या 9 संख्यांची बेरीज केल्यावर सहस्रस्थानी कोणता अंक येईल ?

6, 66, 666, 6666, ..., 666666666

(1) 4 (2) 0 (3) 7 (4) 3

Nine numbers 6, 66, 666, 6666, ..., 666666666 are added together in their total which of the following number will be in the thousandth place ?

(1) 4 (2) 0 (3) 7 (4) 3

---

35. एक मोटारचालक सुरुवातीचे 20 कि.मी. अंतर ताशी 60 कि.मी. वेगाने व पुढील 20 कि.मी. अंतर ताशी 80 कि.मी. वेगाने व त्यापुढील 20 कि.मी. अंतर ताशी 100 कि.मी. वेगाने जातो तर सर्व 60 कि.मी. अंतर किती वेळात पार करेल ?

(1) 47 मिनिट (2) 25 मिनिट (3) 37 मिनिट (4) 50 मिनिट

A motorist drives first 20 km at 60 k.m./hr. next 20 km at 80 km./hr. and next 20 km. at 100 km./hr. How much time will he take to cover the entire distance of 60 km. ?

(1) 47 min (2) 25 min (3) 37 min (4) 50 min

---

36. 0, 1, 2, 3, 4 हे अंक एकदा वापरुन तयार होणाऱ्या सर्वात मोठ्या पाच अंकी आणि सर्वात लहान पाच अंकी संख्येतील फरक हा आहे.

(1) 23976 (2) 32976 (3) 39276 (4) 29376

The difference between the greatest number and the smallest number made of 0, 1, 2, 3, 4 digits using them all but once is :

(1) 23976 (2) 32976 (3) 39276 (4) 29376

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

37. जर $54-[82-(73-(15-*))]=37$, तर '*' बरोबर किती ?

(1) 17 (2) 7 (3) −7 (4) −17

If $54-[82-(73-(15-*))]=37$, then '*' is equal to :

(1) 17 (2) 7 (3) −7 (4) −17

---

38. जर $1^3+2^3+3^3+...+9^3=2025$, तर $(0.11)^3+(0.22)^3+(0.33)^3+...+(0.99)^3=$ ची किंमत किती ?

(1) 0.2695 (2) 0.3695 (3) 2.695 (4) 3.695

If $1^3+2^3+3^3+...+9^3=2025$, then the value of $(0.11)^3+(0.22)^3+(0.33)^3+...+(0.99)^3=?$

(1) 0.2695 (2) 0.3695 (3) 2.695 (4) 3.695

---

39. एका पिशवीत 12 सोडून सर्व निळे, 21 सोडून सर्व काळे, 20 सोडून सर्व लाल, व 19 सोडून सर्व हिरवे चेंडू आहेत जर पिशवीत चारच रंगाचे चेंडू असतील तर पिशवीत एकूण किती चेंडू आहेत ?

(1) 68 (2) 34 (3) 24 (4) 48

How many four coloured balls are there in a bag, such that all but 12 are blue, all but 21 are black, all but 20 are red and all but 19 are green ?

(1) 68 (2) 34 (3) 24 (4) 48

---

40. सोडवा : $\left(4\frac{1}{17}+\frac{17}{69}\right)^2-\left(4\frac{1}{17}-\frac{17}{69}\right)^2$

(1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 4

Simplify : $\left(4\frac{1}{17}+\frac{17}{69}\right)^2-\left(4\frac{1}{17}-\frac{17}{69}\right)^2$

(1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 4

---

41. समजा एका वर्गात जेवढे विद्यार्थी आहेत तितकेच रुपये प्रत्येक विद्यार्थ्यांने गोळा करुन आपल्या वर्गशिक्षकाकडे जमा केले त्यामध्ये वर्गशिक्षकाने ₹ 91 घातले व सर्व ₹ 2116 आपल्या मुख्याध्यापकाकडे जमा केले तर प्रत्येक विद्यार्थ्यांने किती रुपये जमा केले ?

(1) ₹ 44 (2) ₹ 46 (3) ₹ 45 (4) ₹ 54

In a class each student collects an amount equal to the number of students in the class. The class teacher adds ₹ 91 and a total amount of ₹ 2116 is handed over to the head master. What is the amount collected by each student ?

(1) ₹ 44 (2) ₹ 46 (3) ₹ 45 (4) ₹ 54

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

42. (0.3333 ......) × (0.6666 ....) = ?

(1) $\frac{1}{9}$ (2) $\frac{2}{9}$ (3) $\frac{3}{9}$ (4) $\frac{4}{9}$

(0.3333 ......) × (0.6666 ....) = ?

(1) $\frac{1}{9}$ (2) $\frac{2}{9}$ (3) $\frac{3}{9}$ (4) $\frac{4}{9}$

---

43. खालीलपैकी कोणती संख्या पूर्ण वर्ग नाही ?

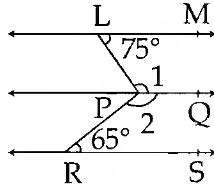
(1) 1521 (2) 2209 (3) 5776 (4) 1825

Which term is not a perfect square ?

(1) 1521 (2) 2209 (3) 5776 (4) 1825

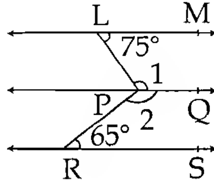
---

44. खालील आकृतीमध्ये रेषा LM, रेषा PQ व रेषा RS या एकमेकास समांतर रेषा आहेत व M < L = 75°, M < R = 65° दिलेले आहेत तर M < 1 = ? व M < 2 = ?

(1) 105°, 120° (2) 105°, 65° (3) 105°, 115° (4) 65°, 115°

In the figure line LM || line PQ || line RS, if M < L = 75°, M < R = 65°, then M < 1 = ? M < 2 = ?

(1) 105°, 120° (2) 105°, 65° (3) 105°, 115° (4) 65°, 115°

---

45. जर $\frac{x}{y} = \frac{3}{4}$ आणि $8x + 5y = 22$, तर y ची किंमत किती ?

(1) $3/2$ (2) 2 (3) $2/3$ (4) 1

If $\frac{x}{y} = \frac{3}{4}$ and $8x + 5y = 22$, then the value of y is ?

(1) $3/2$ (2) 2 (3) $2/3$ (4) 1

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

46. जर '$' म्हणजे '+', '#' म्हणजे '−', '@' म्हणजे '×' आणि '*' म्हणजे '÷', तर 16$4@5#72*8 ची किंमत किती ?

(1) 25 (2) 27 (3) 29 (4) 36

If '$' means '+', '#' means '−', '@' means '×' and '*' means '÷', then what is the value of 16$4@5#72*8 ?

(1) 25 (2) 27 (3) 29 (4) 36

---

47. खालीलपैकी कोणती जोडी DRIVE या IREDV शी असलेला संबंध दर्शविते ?

(1) LOWER : WORLE (2) AMONG : OMNAG
(3) WORDS : OSWDR (4) STRAY : TRASY

Which of the following pair indicates similar relationship as DRIVE has with IREDV ?

(1) LOWER : WORLE (2) AMONG : OMNAG
(3) WORDS : OSWDR (4) STRAY : TRASY

---

48. जर वर्षाचा पहिला दिवस रविवार असेल तर 2012 सालात किती बुधवार येतील ?

(1) 53 (2) 52 (3) 54 (4) 55

If first day of the year is Sunday, how many Wednesdays would there be in the year 2012 ?

(1) 53 (2) 52 (3) 54 (4) 55

---

49. एका सांकेतिक भाषेत ORDER हे × ÷ $ # ÷ आणि BOARD हे * × % ÷ $, असे लिहिले जाते, तर त्याच भाषेत ABODE कसे लिहिले जाईल ?

(1) % * × $ # (2) * × $ # ÷ (3) % * × $ ÷ (4) % * × # $

In a certain code, ORDER is written as × ÷ $ # ÷ and BOARD is written as * × % ÷ $, how will ABODE be written in that code ?

(1) % * × $ # (2) * × $ # ÷ (3) % * × $ ÷ (4) % * × # $

---

50. जर $6 \times 12 =$ GOB, $4 \times 17 =$ FOH, तर $7 \times 9 = ?$

(1) YOU (2) TOM (3) FOC (4) ROD

If $6 \times 12 =$ GOB, $4 \times 17 =$ FOH, then $7 \times 9 = ?$

(1) YOU (2) TOM (3) FOC (4) ROD

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

51. खालील चार इंग्रजी शब्दांमधील मुळाक्षरे अनुक्रमे लावून मिळालेल्या मुळाक्षरांचा गट पुनश्च शब्दकोशाप्रमाणे लावल्यास कोणत्या मुळाक्षरांनी बनलेला शब्द दुसऱ्या स्थानी येईल?

(1) WEAR (2) READ (3) WALK (4) TALK

If the letters in each of the following four words are first arranged in the alphabetical order and then the group of letters so formed are rearranged as in a dictionary, which word would have its group of letters in the second place among the four ?

(1) WEAR (2) READ (3) WALK (4) TALK

52. प्रश्नचिन्हाच्या जागी क्रमाने येणाऱ्या पदासाठी योग्य पर्याय निवडा –

$\frac{NB}{OA}, \frac{QE}{RD}, \frac{TH}{UG}, ?$

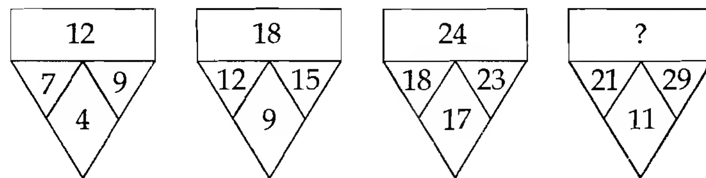
(1) $\frac{WK}{XJ}$ (2) $\frac{YM}{ZL}$ (3) $\frac{XL}{YK}$ (4) $\frac{NM}{ZA}$

Select proper alternative for next term in place of question mark.

$\frac{NB}{OA}, \frac{QE}{RD}, \frac{TH}{UG}, ?$

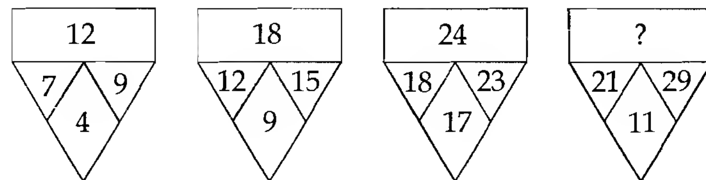
(1) $\frac{WK}{XJ}$ (2) $\frac{YM}{ZL}$ (3) $\frac{XL}{YK}$ (4) $\frac{NM}{ZA}$

53. प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय निवडा –

(1) 31 (2) 35 (3) 39 (4) 45

Select correct alternative in place of question mark.

(1) 31 (2) 35 (3) 39 (4) 45

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

54. प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय निवडा -
KI, LH, MG, NF, ?
(1) PA (2) OE (3) YC (4) UB

Select proper alternative in place of question mark.
KI, LH, MG, NF, ?
(1) PA (2) OE (3) YC (4) UB

---

55. जर BORN = YLIM आणि FROG = UILT तर NECK = ?
(1) MUKH (2) MXPV (3) MPVX (4) MVXP

If BORN = YLIM and FROG = UILT then NECK = ?
(1) MUKH (2) MXPV (3) MPVX (4) MVXP

---

56. पुढील श्रेणी पूर्ण करण्यासाठी योग्य पर्याय निवडा -
cccbb_aa_cc_bbbaa_c
(1) a c b c (2) b a c a (3) b a b a (4) a c b a

Select correct alternative to complete the following series.
cccbb_aa_cc_bbbaa_c
(1) a c b c (2) b a c a (3) b a b a (4) a c b a

---

57. एका महिन्याचा सातवा दिवस हा शुक्रवारपूर्वी चार दिवस आहे, तर त्या महिन्याचा एकोणिसावा दिवस कोणता असेल ?
(1) रविवार (2) सोमवार (3) बुधवार (4) शनिवार

If the seventh day of a month is four days earlier than Friday, what day will it be on the nineteenth day of the month ?
(1) Sunday (2) Monday (3) Wednesday (4) Saturday

---

58. खालील अक्षरमालिकेमधील रिकाम्या जागी, कोणत्या अक्षरसमूहातील अक्षरे क्रमाने ठेवल्यास ती मालिका अखंडीत राहील ?
a_acaba_a_acaba_
(1) b c b c (2) a b a c (3) b a b c (4) c b b c

Which group of letters will complete the series, placing the letters serially in the blank places ?
a_acaba_a_acaba_
(1) b c b c (2) a b a c (3) b a b c (4) c b b c

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

59. जर 'IIXXVIXVI' म्हणजे YAK असेल तर 'VIIVIXXVXXII' म्हणजे काय ?

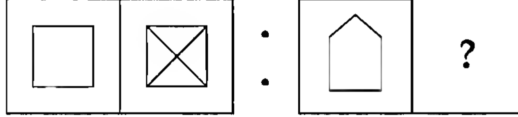
(1) GOAT (2) COCK (3) TUBE (4) SPOT

If 'IIXXVIXVI' means YAK then 'VIIVIXXVXXII' means what ?

(1) GOAT (2) COCK (3) TUBE (4) SPOT

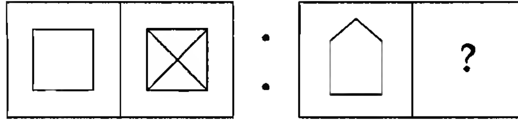
---

60. प्रश्न चिन्हाच्या जागी योग्य आकृती निवडा –

(1) (2) (3) (4)

Select correct figure in place of question mark :

(1) (2) (3) (4)

---

61. उगवतीच्या दिशेने 5 कि.मी. अंतर चालून गेल्यावर राधा उजवीकडे वळली, सरळ 4 कि.मी. अंतर चालल्यावर ती डावीकडे वळली. आणखी 4 कि.मी. अंतर चालल्यावर ती ध्रुव ताऱ्याकडे पाठ फिरवून 8 कि.मी. अंतरावर थांबली. तर मूळ ठिकाणाहून ती सर्वात जवळ किती अंतरावर असेल ?

(1) 9 कि.मी. (2) 12 कि.मी (3) 15 कि.मी (4) 21 कि.मी.

After walking 5 km. towards rising direction Radha turns to right. After going straight 4 km. she turns to left. After walking 4 km. more she turns her back to the polar star, and stopped after 8 kms. What will be the shortest distance of her current position from the starting point ?

(1) 9 km. (2) 12 km. (3) 15 km. (4) 21 km.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

62. प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय निवडा -

	5			2			5	
7	23	9	4	28	13	8	37	9
	8			12			?	

(1) 7 (2) 14 (3) 4 (4) शून्य

Select proper alternative in place of question mark.

	5			2			5	
7	23	9	4	28	13	8	37	9
	8			12			?	

(1) 7 (2) 14 (3) 4 (4) zero

---

63. प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय निवडा -
35, 49, 58, 74, 81, __?__.
(1) 88 (2) 91 (3) 99 (4) 97

Choose correct alternative in place of question mark.
35, 49, 58, 74, 81, __?__.
(1) 88 (2) 91 (3) 99 (4) 97

---

64. विसंगत जोडी ओळखा -
(1) 12 – 21 (2) 34 – 43 (3) 56 – 67 (4) 69 – 96

Find odd pair of numbers.
(1) 12 – 21 (2) 34 – 43 (3) 56 – 67 (4) 69 – 96

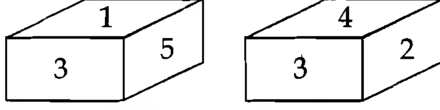
---

65. कल्याणी ही वीणाची सासू असून वीणा ही अशोकची वहिनी आहे. धीरज हा सुदीपचा सासरा असून अशोकचा एकुलता एक भाऊ आहे. कल्याणीचे अशोकशी नाते काय ?
(1) चुलत भावंडे (2) सासू (3) आई (4) मामी

Kalyani is mother in law of Veena who is sister in law of Ashok. Dhiraj is father in law of Sudeep and the only brother of Ashok. How is Kalyani related to Ashok ?
(1) Cousin (2) Mother in law (3) Mother (4) Aunty

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

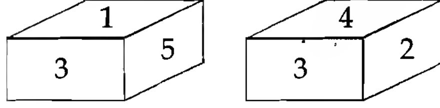
66. फास्याच्या दोन अवस्था दिलेल्या आहेत.

2 च्या विरूद्ध अंगास कोणती संख्या असेल?

(1) 1 (2) 6 (3) 4 (4) 5

Two positions of a dice are given :

What is the number opposite to '2' ?

(1) 1 (2) 6 (3) 4 (4) 5

---

67. जर $4\times5=15$, $7\times8=48$ आणि $6\times5=24$, तर $8\times4=$?

(1) 24 (2) 26 (3) 28 (4) 30

If $4\times5=15$, $7\times8=48$ and $6\times5=24$, then $8\times4=$?

(1) 24 (2) 26 (3) 28 (4) 30

---

68. जर Document = 43, Monument = 63, Movement = 55 ,तर Settlement = ?

(1) 81 (2) 123 (3) 99 (4) 79

If Document = 43, Monument = 63, Movement = 55 then Settlement = ?

(1) 81 (2) 123 (3) 99 (4) 79

---

69. दिलेल्या संख्या श्रेणीतील क्रमाने येणारे नंतरचे पद कोणते?

3, 1, 4, 2, 5, 4, 6, ?

(1) 7 (2) 4 (3) 5 (4) 10

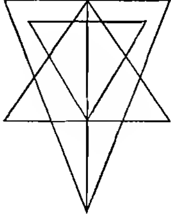
Find next term in the given number series.

3, 1, 4, 2, 5, 4, 6, ?

(1) 7 (2) 4 (3) 5 (4) 10

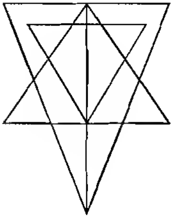
कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

70. या आकृतीत एकूण त्रिकोण किती ?

(1) 20 (2) 21 (3) 22 (4) 24

How many triangles are there in the given figure ?

(1) 20 (2) 21 (3) 22 (4) 24

---

71. औरंगाबाद विभागातील पर्जन्यमानासंदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान सत्य आहे ?

(1) नांदेडमध्ये इतर जिल्ह्यांच्या तुलनेत सर्वात जास्त पाऊस पडतो.

(2) बीडमध्ये सर्वात जास्त पाऊस सप्टेंबर महिन्यात पडतो.

(3) बहुतांश जिल्ह्यांमध्ये जून महिन्यातील पाऊस जवळजवळ शून्य असतो.

(4) उस्मानाबाद जिल्ह्यात विभागातील सर्वात कमी पाऊस पडतो.

Which of the following statements is right in case of rainfall pattern in Aurangabad division ?

(1) Nanded receives more rainfall compared to other districts.

(2) Beed receives more rains in September.

(3) In majority of the districts rainfall in June is almost zero.

(4) Osmanabad receives minimum rains among all the districts.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

72. खाली सह्याद्रीमधील विविध शिखरे/गिरीस्थाने दिली आहेत. त्यांना त्यांच्या उंचीनुसार उतरत्या क्रमामध्ये मांडा.

(1) कळसूबाई, भीमाशंकर, महाबळेश्वर, तारामती
(2) कळसूबाई, तारामती, महाबळेश्वर, भीमाशंकर
(3) कळसूबाई, महाबळेश्वर, तारामती, भीमाशंकर
(4) कळसूबाई, महाबळेश्वर, भीमाशंकर, तारामती

Following are the peaks/hill locations in Sahyadri. Arrange them in the descending order of their heights :

(1) Kalsubai, Bhimashankar, Mahabaleshwar, Taramati
(2) Kalsubai, Taramati, Mahabaleshwar, Bhimashankar
(3) Kalsubai, Mahabaleshwar, Taramati, Bhimashankar
(4) Kalsubai, Mahabaleshwar, Bhimashankar, Taramati

---

73. येथील हवामान उष्ण आणि शुष्क आहे. अकोले तालुक्यात जिल्ह्यातील सर्वात जास्त म्हणजे साधारणत: 65 सेमी पेक्षा जास्त पाऊस पडतो. या तालुक्यात जिल्ह्यातील महत्वाचे गिरीस्थान सुद्धा आहे.

वरील वर्णन खालीलपैकी कोणत्या जिल्ह्याला लागू पडते ?

(1) ठाणे जिल्हा (2) अकोला जिल्हा
(3) अहमदनगर जिल्हा (4) परभणी जिल्हा

The climatic conditions here are hot and dry. Akole taluka receives highest rainfall in the district - which is more than 65 cms. This taluka also boasts of a major hill station in the district.

The description above is applicable to :

(1) Thane district (2) Akola district
(3) Ahmednagar district (4) Parbhani district

---

74. महाराष्ट्रात खालीलपैकी कोणता नॅरोगेज लोहमार्ग चालू आहे ?

(1) मिरज - पंढरपूर (2) मूर्तिजापूर - अचलपूर
(3) परभणी - अकोट (4) पुर्णा - वाशिम

In Maharashtra which of the following Narrow-guage Railway routes is still working ?

(1) Miraj - Pandharpur (2) Murtizapur - Achalpur
(3) Parbhani - Akot (4) Purna - Washim

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

75. खालच्या तक्त्यात महाराष्ट्रातील एका ठिकाणाचे मासिक सरासरी तापमान व पर्जन्यमान दिले आहे.

महिना	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
सरासरी उच्च तापमान °C	30	31	33	35	35	33	30	29	31	33	33	31
पर्जन्यमान मि.मी. मध्ये	4	2	3	18	25	666	1733	1147	495	111	16	3

वरील माहिती खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणाशी जुळते ?

(1) अकोला (2) अहमदनगर (3) डहाणु (4) लोणावळा

Following is the monthly average temperature and rainfall data of a weather station in Maharashtra :

Month	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Average high temp. °C	30	31	33	35	35	33	30	29	31	33	33	31
Rainfall in mm	4	2	3	18	25	666	1733	1147	495	111	16	3

Which of the following stations depicts the above mentioned data ?

(1) Akola (2) Ahmednagar (3) Dahanu (4) Lonavala

76. खालीलपैकी कोणत्या जिल्ह्यात औष्णिक विद्युत केंद्र नाही ?

(1) नाशिक (2) अकोला (3) बुलढाणा (4) बीड

Of the following districts, which district does not have thermal power station ?

(1) Nashik (2) Akola (3) Buldhana (4) Beed

77. खालीलपैकी (अ) आणि (ब) ही विधाने वाचून योग्य पर्याय निवडा –

(अ) जरी एकाच अक्षवृत्तावर असले तरी डोंगरी स्थानांचे तापमान कमी असल्याने गिरीस्थान म्हणून विकसित होण्यास योग्य परिस्थिती असते

(ब) वाढत्या उंचीनुसार तपमान 9.5° सें/कि.मी. या दराने कमी होते.

(1) (अ) आणि (ब) ही दोन्ही विधाने सत्य असून (ब) हे (अ) ची कारणमिमांसा देते.

(2) (अ) आणि (ब) ही दोन्ही विधाने सत्य असली तरी (ब) हे (अ) ची योग्य कारणमिमांसा देत नाही.

(3) (अ) सत्य असून (ब) चूक आहे.

(4) (अ) चूक असून (ब) सत्य आहे.

Read the following statements, (A) and (B) and choose appropriate option.

(A) Although located on the same latitude, places of hilly areas depict low temperatures and hence are suitable for development of the hill station.

(B) Temperature decreases with increasing altitude at the rate of 9.5°C/km.

(1) Both (A) and (B) are true and (B) is the correct explanation of (A)

(2) Both (A) and (B) are true but (B) is not the correct explanation of (A)

(3) (A) is true and (B) is false

(4) (A) is false and (B) is true

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

78. खालील (अ) आणि (ब) ही विधाने वाचून योग्य पर्याय निवडा -

(अ) महाराष्ट्रामध्ये लागवडी खालील क्षेत्र व नक्त मशागत क्षेत्र यांचे गुणोत्तर अत्यंत कमी आहे.

(ब) बसाल्ट या खडकामध्ये पाणी मुरत नसल्याने भुगर्भातील पाण्याचे साठे कमी आहेत.

(1) (अ) आणि (ब) ही दोन्ही विधाने सत्य असून (ब) हे (अ) ची कारणमिमांसा देते.

(2) (अ) आणि (ब) ही दोन्ही विधाने सत्य असली तर (ब) हे (अ) ची योग्य कारणमिमांसा देत नाही.

(3) (अ) सत्य असून (ब) चूक आहे.

(4) (अ) चूक असून (ब) सत्य आहे.

Read the following statements (A) and (B) and choose appropriate option :

(A) The ratio of net sown area to cultivated area in Maharashtra is very poor.

(B) Basalt is impermeable rock and provides less ground water potential.

(1) Both (A) and (B) are true and (B) is the correct explanation of (A)

(2) Both (A) and (B) are true but (B) is not the correct explanation of (A)

(3) (A) is true but (B) is false

(4) (A) is false but (B) is true

---

79. खालील विधाने वाचा -

(a) महाराष्ट्राच्या एकूण लोकसंख्येपैकी सर्वात जास्त टक्केवारी मुंबई शहर जिल्ह्यामध्ये राहते.

(b) नागपूर विभागामध्ये साक्षरता ही सर्वात कमी आहे.

(c) महाराष्ट्रात क्षेत्रफळाच्या दृष्टीने पुणे जिल्ह्याचा तिसरा क्रमांक लागतो.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने चूक आहे/त ?

(1) (a) आणि (b) (2) (b) आणि (c) (3) (a) आणि (c) (4) फक्त (b)

Consider the following statements :

(a) Of the total Maharashtra population, the highest percentage of population is in Mumbai city district.

(b) Lowest percentage of literacy is in Nagpur division.

(c) Pune is the third largest district in terms of area in Maharashtra.

Which of the above mentioned statements is/are wrong ?

(1) (a) and (b) (2) (b) and (c) (3) (a) and (c) (4) only (b)

---

80. महाराष्ट्र सरकारने दारिद्र्यरेषेखालील लोकांना त्वरीत आरोग्य सुविधा मिळाव्यात म्हणून राजीव गांधी जीवनदायी आरोग्य योजना सुरु केली. सुरुवातीच्या काळात खालीलपैकी कोणत्या जिल्हा गटाला याचा लाभ मिळेल ?

(1) गडचिरोली, अमरावती, नांदेड, सोलापूर, रायगड, धुळे, व पुणे.

(2) सोलापूर, गडचिरोली, नांदेड, अमरावती, धुळे, मुंबई, मुंबई उपनगर व रायगड.

(3) नागपूर, नांदेड, अमरावती, धुळे, रायगड, गडचिरोली व सोलापूर.

(4) नांदेड, धुळे, ठाणे, रायगड, सोलापूर, अमरावती व गडचिरोली.

Maharashtra Government has started Rajiv Gandhi Jivandayi Arogya Yojana for emergency medical service to the people below poverty line.

Which of the following groups of districts will receive the benefits in the initial period ?

(1) Gadchiroli, Amaravati, Nanded, Solapur, Raigad, Dhule, and Pune.

(2) Solapur, Gadchiroli, Nanded, Amaravati, Dhule, Mumbai, Mumbai suburban and Raigad.

(3) Nagpur, Nanded, Amaravati, Dhule, Raigad, Gadchiroli and Solapur.

(4) Nanded, Dhule, Thane, Raigad, Solapur, Amaravati and Gadchiroli.

---

81. सोबत वातावरणाचे विविध पट्टे व त्यांची वैशिष्ट्ये यांच्या जोड्या दिल्या आहेत. यातील कोणत्या जोड्या योग्य जुळल्या आहेत ?

(अ) तपांबर - हवामान संबंधित घटना

(ब) स्थितांबर - ओझोन पट्टा

(क) मध्यांबर - ध्रूवीय प्रकाश

(ड) आयनांबर - रेडिओ लहरींचे परावर्तन

(1) (अ), (ब) आणि (क) (2) (अ), (क) आणि (ड)

(3) (अ), (ब) आणि (ड) (4) (ब), (क) आणि (ड)

Which of the following pairs of the atmospheric layers and their features are correctly matched ?

(A) Troposphere - availability of weather phenomena

(B) Stratosphere - ozone layer

(C) Mesosphere - visibility of aurorae

(D) Ionosphere - reflection of radio waves

(1) (A), (B) and (C) (2) (A), (C) and (D)

(3) (A), (B) and (D) (4) (B), (C) and (D)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

82. आम्रसरी या मान्सूनपूर्व काळात पडतात. खालीलपैकी कोणत्या प्रदेशात या प्रामुख्याने पाऊस देतात ?

(1) गुजरात आणि महाराष्ट्र (2) दक्षिणी पठार

(3) केरळ आणि कर्नाटक किनारपट्टी (4) पश्चिम बंगाल आणि आसाम

Mango showers which are generally prior to the monsoon showers are predominantly received in :

(1) Gujarat and Maharashtra (2) Deccan plateau

(3) Kerala and Karnataka coast (4) West Bengal and Assam

83. जयगड किल्ला हा ठाणे जिल्ह्यातील ___________ नदीच्या जवळ आहे.

(1) वैतरणा (2) शास्त्री (3) सावित्री (4) कुंडलिका

Jaigad fort is located near _________ river of Thane district.

(1) Vaitarna (2) Shastri (3) Savitri (4) Kundalika

84. महाराष्ट्राचा कोणता जिल्हा संपूर्णपणे भिमा नदीच्या खोऱ्यात येतो ?

(1) सोलापूर (2) अहमदनगर (3) पुणे (4) नाशिक

Which district of Maharashtra completely falls in Bhima River Basin ?

(1) Solapur (2) Ahmednagar (3) Pune (4) Nashik

85. उच्च सर्वसाधारण तापमान, उच्च दैनिक तापमान कक्षा आनि कमी पर्जन्य प्रमाण ही सर्व वैशिष्ट्ये खालीलपैकी कोणाची आहेत ?

(1) मुंबई विभाग (2) मराठवाडा विभाग

(3) नागपूर विभाग (4) नाशिक विभाग

High mean temperature, high dieurnal range of temperature and low precipitation are characteristic features of :

(1) Mumbai division (2) Marathwada division

(3) Nagpur division (4) Nashik division

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

86. खालील (अ) आणि (ब) ही विधाने वाचून योग्य पर्याय निवडा –

(अ) मुंबई मध्ये सखोल शेती केली जाते

(ब) जमिनीचे मोठे भाडे तत्व शेतकऱ्याला कमी काळात उत्पादन देणारी पिके घ्यायला लावतो.

(1) (अ) आणि (ब) ही दोन्ही विधाने सत्य असून (ब) हे (अ) ची कारणमिमांसा देते.

(2) (अ) आणि (ब) ही दोन्ही विधाने सत्य असली तरी (ब) हे (अ) ची योग्य कारणमिमांसा देत नाही.

(3) (अ) सत्य असुन (ब) चूक आहे.

(4) (अ) चूक असुन (ब) सत्य आहे.

Read the following statements (A) and (B) to choose appropriate option :

(A) Intensive agriculture is practised in city of Mumbai.

(B) High rent of land forces farmer to cultivate short gestation crops.

(1) Both (A) and (B) are true and (B) is the correct explanation of (A)

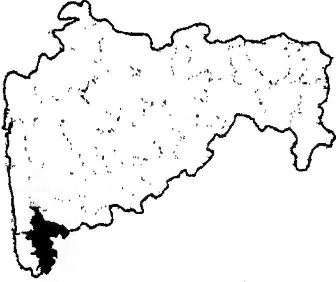
(2) Both (A) and (B) are true but (B) is not the correct explanation of (A)

(3) (A) is true but (B) is false

(4) (A) is false but (B) is true

---

87. सोबत दिलेल्या महाराष्ट्राच्या नकाशातील जिल्ह्याचा छायांकित भाग काय दर्शवितो ?

(1) कापूस लागवड क्षेत्र.

(2) बाजरी लागवडीखालील क्षेत्र.

(3) महाराष्ट्रातील द्वितीय क्रमांकाची लोकसंख्या घनता असलेला जिल्हा.

(4) सतत कमी लिंग प्रमाण असलेला जिल्हा.

The district shown in the shaded area in the map of Maharashtra depicts :

(1) cotton cultivation zone

(2) area of bajra cultivation

(3) second highest population density district in Maharashtra

(4) district constantly showing poor sex ratio

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

88. श्री संत तुकडोजी महाराजांची समाधी __________ येथे आहे.
(1) नाशिक (2) मोझरी (3) नागपूर (4) बुलढाणा

Where is the "Samadhi" of Shri Saint Tukdoji Maharaj located ?
(1) Nashik (2) Mozari (3) Nagpur (4) Buldhana

89. खालीलपैकी कोणत्या जिल्ह्यात संरक्षण साहित्य निर्मितीचा कारखाना नाही ?
(1) नागपूर (2) चंद्रपूर (3) भंडारा (4) धुळे

In which of the following districts, the defence artillary production factory is not found ?
(1) Nagpur (2) Chandrapur (3) Bhandara (4) Dhule

90. खालीलपैकी कोणता जिल्हा सध्या लाल पट्ट्याचा भाग समजला जातो ?
(1) नागपूर (2) धुळे (3) गोंदिया (4) बीड

Which of the following districts is currently a part of Red Corridor ?
(1) Nagpur (2) Dhule (3) Gondia (4) Beed

91. सोबतच्या नकाशातील छायांकित केलेला व A अक्षराने दर्शविलेला प्रदेश काय सुचवितो ?

(1) तंबाखु लागवड (2) खनिज तेल उत्पादन
(3) झुडपी जंगले (4) घनदाट अरण्ये

Area shaded and denoted by letter A in the map of Maharashtra suggests :

(1) tobacco cultivation (2) oil exploration
(3) scrub land (4) dense forest

92. खालीलपैकी कोणते जलाशय उजनी प्रकल्पाशी संबंधित आहे?
(1) नाथसागर (2) यशवंतसागर (3) शिवसागर (4) सिंधूसागर

Which of the following water reserviors is connected with the Ujni - Project ?
(1) Nath Sagar (2) Yeshvant Sagar (3) Shiv Sagar (4) Sindhu Sagar

---

93. महाराष्ट्रातील कोणता विभाग सोयाबीन पिकाच्या उत्पादनात अग्रेसर आहे?
(1) कोकण (2) विदर्भ (3) प.महाराष्ट्र (4) मराठवाडा

Which division of Maharashtra State is leading in Soyabean crop production ?
(1) Konkan (2) Vidarbha (3) W. Maharashtra (4) Marathwada

---

94. बंगालच्या उपसागरामध्ये उष्ण कटीबंधीय वादळांची उपस्थिती खालीलपैकी कोणत्या ऋतुमध्ये सर्वात जास्त आढळते?
(1) मौसमी काळात (2) हिवाळ्यात
(3) शरद ऋतुमध्ये (4) उन्हाळ्यानंतर

In which of the following seasons, highest frequency of tropical cyclones is observed over Bay of Bengal ?
(1) During monsoons (2) During winter
(3) During atutumn (4) After summer

---

95. खाली महाराष्ट्रातील नद्या व त्यांची उगमस्थाने यांच्या जोड्या दिल्या आहेत -
(अ) वर्धा - मुळताई टेकड्या
(ब) पूर्णा - सातपुड्यातील बैतुल
(क) पाताळगंगा - माथेरान कपारी
(ड) कुकडी - महाबळेश्वर
(इ) गिरणा - केम शिखर
वरील पैकी कोणती जोडी/जोड्या बरोबर आहे/त?
(1) (अ), (ब), (क) आणि (ड) (2) (अ), (ब) आणि (ड)
(3) (अ), (ब), (क) आणि (इ) (4) (अ), (क), (ड) आणि (इ)

Following are the pairs of rivers in Maharashtra and their source locations :
(A) Wardha - Multai hills
(B) Purna - Baitul in Satpuda
(C) Patalganga - Scarps of Matheran
(D) Kukadi - Mahabaleshwar
(E) Girana - Kem peak
Which of those above is/are correctly matched ?
(1) (A), (B), (C) and (D) (2) (A), (B) and (D)
(3) (A), (B), (C) and (E) (4) (A), (C), (D) and (E)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

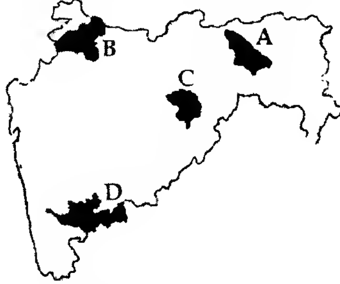
96. खालीलपैकी कोणत्या जिल्ह्यांमध्ये सर्वात जास्त तालुके आहेत ?
(1) नांदेड आणि यवतमाळ
(2) सोलापूर आणि पुणे
(3) गडचिरोली आणि जळगाव
(4) बुलढाणा आणि अमरावती

Which of the following districts have highest number of tahasils ?
(1) Nanded and Yavatmal
(2) Solapur and Pune
(3) Gadchiroli and Jalgaon
(4) Buldana and Amaravati

97. दक्षिणी पठाराने महाराष्ट्र राज्याचा किती भाग व्यापला आहे ?
(1) 86%
(2) 81%
(3) 53%
(4) 35%

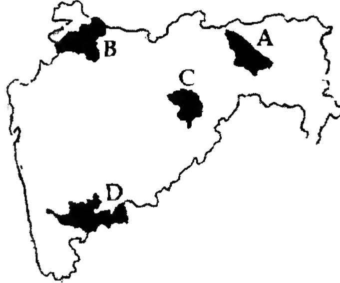
How much geographical area of the state is covered by Deccan plateau ?
(1) 86%
(2) 81%
(3) 53%
(4) 35%

98. सोबतच्या महाराष्ट्राच्या नकाशामध्ये चार जिल्हे छायांकित करुन A, B, C आणि D या अक्षरांनी दर्शविलेले आहेत. हे अनुक्रमे कोणते जिल्हे आहेत ?

(1) धुळे, हिंगोली, वर्धा आणि सांगली
(2) वर्धा, धुळे, हिंगोली आणि सांगली
(3) अमरावती, नंदूरबार, परभणी आणि सातारा
(4) वर्धा, नंदूरबार, वाशिम आणि सातारा

In the map of Maharashtra four district areas are shaded and denoted by letters A, B, C and D.

These districts are respectively :
(1) Dhule, Hingoli, Wardha and Sangli
(2) Wardha, Dhule, Hingoli and Sangli
(3) Amaravati, Nandurbar, Parbhani and Satara
(4) Wardha, Nandurbar, Washim and Satara

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

99. परतीच्या पावसाची खालीलपैकी दिशा कोणती ?

(1) भारताच्या उत्तरेकडून दक्षिणेकडे
(2) वायव्य भारतापासून बंगालकडे
(3) ईशान्य भारतापासून पश्चिम किनारपट्टी कडे
(4) पश्चिम किनारपट्टी पासून पूर्व किनारपट्टी कडे

Retreating monsoons withdraw from :

(1) northern to southern part of India
(2) north west India to Bengal
(3) north east India to the west coast
(4) west coast to the east coast

---

100. 'साडेसहा कोटी वर्षापूर्वीचे अग्निप्रलय आणि गडगडाट यांचे भयकंपीत करणारे नाट्य' हे प्रसिद्ध पुरा-वनस्पतीशास्त्रज्ञ श्री बिरबल साहनी यांनी केलेले विधान खालीलपैकी कशाच्या बाबतीत लागू पडते ?

(1) हिमालय
(2) पश्चिम घाट
(3) अरवली
(4) अग्नि कंकण निर्मिती

'Terrible drama of fire and thunder before 65 million years ago', called by paleo botanist Shri-Birbal Sahani is applicable to :

(1) Himalaya
(2) Western Ghat
(3) Aravali
(4) Ring of fire formation

---

101. HDI आणि GDI मुल्यांच्या बाबतीत, पुढीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?

(1) HDI आणि GDI च्या मूल्यांमध्ये जेवढा जास्त फरक असेल तेवढी जास्त लैंगिक विषमता असणार.
(2) HDI आणि GDI च्या मूल्यांमधील फरक आणि लैंगिक विषमता यांच्या मध्ये विरूद्ध संबंध आहे.
(3) HDI आणि GDI च्या मूल्यांची तुलना होऊ शकत नाही.
(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Which one of the following statements is correct about HDI and GDI values ?

(1) Greater the difference between HDI and GDI values, greater will be gender inequality.
(2) Gender inequality is inversely proportional to the difference between HDI and GDI values.
(3) HDI and GDI values are not comparable.
(4) None of the above

---

102. नियोजन मंडळाचा पदसिद्ध अध्यक्ष कोण असतो ?

(1) पंतप्रधान (2) मुख्यमंत्री (3) राष्ट्रपती (4) अर्थमंत्री

Who is the Defacto Chairman of the Planning Commission ?

(1) Prime Minister (2) Chief Minister (3) President (4) Finance Minister

---

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

103. __________ ला पंचवार्षिक योजनेच्या अंतिम आराखड्याला आकार देण्यासाठी राष्ट्रीय विकास परिषदेची स्थापना करण्यात आली.

(1) 7 मार्च 1951 (2) 1 एप्रिल 1951
(3) 6 ऑगस्ट 1952 (4) 31 मार्च 1951

On _________ the National Development Council was established for designing the five year plan draft :

(1) 7th March 1951 (2) 1st April 1951
(3) 6th August 1952 (4) 31th March 1951

---

104. खालील तक्त्यामध्ये भारताच्या स्थुल स्वदेशी उत्पादनामधील विविध वर्षांचे क्षेत्रीय योगदान दिले आहे.

तक्ता : भारताच्या स्थूल स्वदेशी, उत्पादनामधील क्षेत्रीय योगदान			
वर्ष	शेती	उद्योग	सेवा
1950 - 51	53.1	16.6	30.3
1990 - 91	29.6	27.7	42.7
2011 - 12	13.9	27.0	59.0

वरील तक्त्याच्या आधारे आणि भारतीय अर्थ व्यवस्थेचे स्वरूप लक्षात घेता, पुढीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?

(1) शेती उत्पादकता घटत गेल्यामुळे शेतीचा वाटा कमी झालेला आहे.
(2) लागवडीखालील जमीन कमी झाल्यामुळे शेतीचा वाटा कमी झालेला आहे.
(3) शेतीचा सापेक्ष वाटा जरी कमी झाला तरीसुद्धा आजही भारत एक शेतीप्रधान देश आहे.
(4) 2011 - 12 मध्ये शेतीचा वाटा 13.9% असा कमी झाला आहे आणि म्हणून भारताला शेतीप्रधान देश म्हणता येत नाही.

The sectoral composition of India's GDP for various years is given in the following table.

Table : Sectoral Contributioin to India's GDP.			
Year	Agriculture	Industry	Services
1950 - 51	53.1	16.6	30.3
1990 - 91	29.6	27.7	42.7
2011 - 12	13.9	27.0	59.0

Based on the table and the nature of the Indian economy, which one of the following statements is correct ?

(1) The share of agriculture has declined due to falling agricultural productivity.
(2) The share of agriculture has declined due to fall in the cropped area.
(3) Although the relative share of agriculture has declined, India continues to be an agricultural country.
(4) Since the share of agriculture has come down to 13.9% in 2011 - 12, India is no more an agricultural country.

---

105. 2004 - 05 च्या किंमतीनुसार ग्रामीण भागामधील राष्ट्रीय दारिद्र्य रेषा ₹ 446.68 दर डोई मासीक उपभोग खर्च अशी आहे. त्यानुसार, ग्रामीण भागांमधील 41.8% लोक राष्ट्रीय दारिद्र्य रेषेखाली होते. ₹ 446.68 चे दारिद्र्य रेषेचे माप वाढविले तर ग्रामीण दारिद्र्याच्या प्रमाणावर काय परिणाम होईल ?

(1) ग्रामीण दारिद्र्याचे प्रमाण 41.8% पेक्षा वाढेल.

(2) ग्रामीण दारिद्र्याचे प्रमाण 41.8% पेक्षा कमी होइल.

(3) ग्रामीण दारिद्र्याच्या प्रमाणावर कोणताही परिणाम होणार नाही.

(4) ग्रामीण दारिद्र्याच्या प्रमाणावरील परिणाम अनिश्चित राहील.

The National Poverty line at 2004 - 05 prices was ₹ 446.68 per capita monthly expenditure in rural areas. Accordingly, 41.8% of the rural population was found to be living below the poverty line. What will be the impact of increasing the poverty line measure of ₹ 446.68 on the extent of rural poverty in India ?

(1) The extent of rural poverty will increase. (beyond 41.8%)

(2) The extent of rural poverty will decrease. (below 41.8%)

(3) The impact on the extent of rural poverty will be neutral.

(4) The impact on the extent of rural poverty will be uncertain.

---

106. योजनेचा आढावा :

"राष्ट्रीय उत्पन्न व दर डोई उत्पन्नाचा प्रति वर्ष लक्षांकित वृद्धीचा दर प्रत्येकी 2.1 व 0.9 टक्के असा होता. तथापी प्रत्यक्ष वृद्धीचे दर 3.5% व 1.8% प्रत्येकी होते". हे विधान कोणत्या पंचवार्षिक योजनेबाबत आहे ?

(1) दुसरी पंचवार्षिक योजना (2) चौथी पंचवार्षिक योजना

(3) सहावी पंचवार्षिक योजना (4) पहिली पंचवार्षिक योजना

Assessment of planning :

"The targeted growth rates of national income and per capita income were 2.1 and 0.9 percent per annum respectively. However, the actual growth rates were 3.5 percent and 1.8 percent per annum respectively". This statement pertains to which five year plan ?

(1) Second five year plan (2) Fourth five year plan

(3) Sixth five year plan (4) First five year plan

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

107. कोणत्या स्थितीमध्ये GDI चे मूल्य HDI च्या मूल्यापेक्षा कमी असणार ?
(1) जेव्हा देशामध्ये लैंगिक भेद केला जात नाही.
(2) जेव्हा देशामध्ये लैंगिक भेद केला जातो.
(3) जेव्हा लैंगिक समता ही संविधानिकरित्या सुनिश्चित केली जाते.
(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही.

In which situation will the GDI value be lower than the HDI value ?
(1) When there is no gender discrimination in the country
(2) When there is gender discrimination in the country
(3) When gender equality is constitutionally guaranteed
(4) None of the above

---

108. भारतात कोणत्या पंचवार्षिक योजनेत हरित क्रांती घडून आली ?
(1) चौथ्या (2) पाचव्या (3) तिसऱ्या (4) दुसऱ्या

In which five year plan in India the green revolution took place ?
(1) Fourth (2) Fifth (3) Third (4) Second

---

109. भौतिक भांडवलाबरोबरच देशाच्या विकासाच्या दृष्टिने कोणत्या प्रकारच्या भांडवलाला जास्त महत्त्व आहे ?
(1) वित्तीय भांडवल (2) मानवी भांडवल
(3) विदेशी भांडवल (4) खाजगी भांडवल

Which type of capital is more important along with physical capital in view of the economic development of the nation ?
(1) Financial Capital (2) Human Capital
(3) Foreign Capital (4) Private Capital

---

110. HDR 2011 नुसार वर्ष 1980, 2005 आणि 2011 चे भारताचे HDI पुढील प्रमाणे होते :
(1) 0.344, 0.504 आणि 0.547 (2) 0.256, 0.374 आणि 0.340
(3) 0.694, 0.759 आणि 0.782 (4) 0.747, 0.800 आणि 0.872

According to HDR 2011, the HDI of India for the years 1980, 2005 and 2011 were as follows :
(1) 0.344, 0.504 and 0.547 (2) 0.256, 0.374 and 0.340
(3) 0.694, 0.759 and 0.782 (4) 0.747, 0.800 and 0.872

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

111. भारतातील प्रत्येक पंचवार्षिक योजनेमध्ये __________ या उद्दीष्टावर भर दिला होता.

(1) सहकार व स्वातंत्र्य (2) विकास व तंत्रज्ञान
(3) आत्मनिर्भरता व स्वावलंबन (4) बेरोजगारी

In every five year plan of India emphasis is laid on :

(1) Co-operation and freedom (2) Development Technology
(3) Selfreliance and Independence (4) Unemployment

---

112. महाराष्ट्रामध्ये कोणत्या प्रदेशात 100% अनुदानावर फलोद्यान विकास योजना सुरु झाली आहे ?

(1) विदर्भ (2) मराठवाडा (3) खानदेश (4) कोकण

In which region of Maharashtra, horticultural development scheme has been started on 100% subsidy ?

(1) Vidarbha (2) Marathwada (3) Khandesh (4) Konkan

---

113. दांडेकर आणि रथ यांच्या अंदाजानुसार 1960 - 61 मध्ये ग्रामीण भागात __________ लोक आणि शहरी भागात __________ लोक दारिद्र्यरेषेखाली जीवन जगत आहेत.

(1) 40% व 50% (2) 65% व 70% (3) 67% व 65% (4) 61% व 67%

As per Dandekar and Rath Prediction in 1960 - 61 __________ people lived below poverty line in rural area and __________ in urban area.

(1) 40% and 50% (2) 65% and 70% (3) 67% and 65% (4) 61% and 67%

---

114. भारतीय संघराज्य पद्धतीत आर्थिक कार्यांची जबाबदारी कोण पार पाडते ?

(1) स्थानिक आणि राज्यसरकार
(2) रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया व नाबार्ड
(3) केंद्र सरकार आणि राज्यसरकार
(4) स्टेट बँक ऑफ इंडिया व नियोजन मंडळ

Who performs the responsibility of economic functions in Indian Federal System ?

(1) Local and State Government
(2) R.B.I. and NABARD
(3) Central Government and State Government
(4) S.B.I. and Planning Commission

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

115. आश्वासित रोजगार योजना भारतात __________ पासून लागू करण्यात आली.

(1) 2 ऑक्टोबर 1991 (2) 2 ऑक्टोबर 1993

(3) 2 ऑक्टोबर 1973 (4) 13 ऑक्टोबर 1981

Employment Guarantee Scheme was implemented in India on __________.

(1) 2 October 1991 (2) 2 October 1993

(3) 2 October 1973 (4) 13 October 1981

---

116. वर्ष 2005 - 06 मध्ये 'भारत निर्माण' कार्यक्रमाची सुरुवात पुढीलपैकी कोणत्या कार्यांसाठी करण्यात आली होती ?

(1) ग्रामीण भागांमध्ये पायाभूत व मूलभूत सुविधा निर्माण करण्यासाठी.

(2) शहरी भागांमध्ये पायाभूत व मूलभूत सुविधा निर्माण करण्यासाठी.

(3) देशामध्ये सामाजिक व आर्थिक पायाभूत सुविधा निर्माण करण्यासाठी.

(4) फक्त सामाजिक पायाभूत सुविधा निर्माण करण्यासाठी.

The Bharat Nirman Programme was launched in 2005 - 06 for :

(1) building infrastructure and basic amenities in rural areas.

(2) building infrastructure and basic amenities in urban areas.

(3) creating social and economic infrastructure throughout the country.

(4) building social infrastructure only.

---

117. भारतातील सर्वात मोठे कंटेनर वाहतूक बंदर कोणते आहे ?

(1) मुंबई पोर्ट ट्रस्ट (2) जवाहरलाल नेहरु पोर्ट ट्रस्ट

(3) चेन्नई पोर्ट ट्रस्ट (4) कोलकाता पोर्ट ट्रस्ट

Which is India's largest container traffic port ?

(1) Mumbai Port Trust (2) Jawaharlal Nehru Port Trust

(3) Chennai Port Trust (4) Kolkata Port Trust

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

118. रस्ते व संलग्न पायाभूत सुविधांच्या विकासासाठी महाराष्ट्रामध्ये MSRDC ची स्थापना कधी झाली ?

(1) 1993 (2) 1994 (3) 1995 (4) 1996

When was MSRDC established in Maharashtra for the development of roads and allied infrastructure ?

(1) 1993 (2) 1994 (3) 1995 (4) 1996

---

119. सप्टेंबर 2009 मध्ये राष्ट्रीय साक्षरता मोहीमेचे नुतनीकरण 'साक्षर भारत' म्हणून पुढीलपैकी कोणत्या कार्याला प्रोत्साहन देण्यासाठी करण्यात आले होते ?

(1) भारतामधील प्रौढ शिक्षण
(2) भारतामधील प्रौढ स्त्री शिक्षण
(3) प्राथमिक शिक्षण
(4) वय वर्ष 06 - 14 वयोगटातील मुला-मुलींचे प्राथमिक शिक्षण.

The National Literacy Mission was recast as 'Sakshar Bharat' in Sept. 2009 to promote :

(1) Adult education in India
(2) Adult women's education in India
(3) Primary education
(4) Primary education for the children belonging to the 06 - 14 age group

---

120. इथेनॉल आणि जैविक-डीजल यांना जैविक इंधने म्हणून मानले जाते. याबाबत पुढीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?

(1) इथेनॉल ऊसापासून निर्माण होणारी उप-वस्तू आहे. तर जैविक-डीजल जत्रोपाच्या बियाण्यापासून निर्माण केले जाते.
(2) इथेनॉल कच्च्या तेलापासून निर्माण केले जाते आणि जैविक-डीजल वन्य-वनस्पती पासून निर्माण केले जाते.
(3) जैविक-डीजल ऊसापासून निर्माण होणारी उप-वस्तू आहे आणि इथेनॉल जत्रोपाच्या बियाण्यांपासून निर्माण केले जाते.
(4) इथेनॉल ची निर्मीती जैविक-डीजल पासून होते आणि जैविक-डीजल ऊसापासून निर्माण होते.

Ethanol and bio-diesel are known as bio-fuels. In this regard, which of the following statements is correct ?

(1) Ethanol is a bye-product of sugarcane and bio-diesel is produced from Jatropa seeds.
(2) Ethanol is produced from crude oil and bio-diesel is extracted from wild plants.
(3) Bio-diesel is a bye-product of sugarcane and ethanol is produced from Jatropa seeds.
(4) Ethanol is produced from bio-diesel and bio-diesel is produced from sugarcane.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

121. सन __________ नंतर सार्वजनिक क्षेत्रासाठी राखून ठेवलेल्या काही उद्योगात खाजगी क्षेत्राला प्रवेश मिळू लागला आहे.

(1) 1983 (2) 1985 (3) 1995 (4) 1991

The Industries Reserved for Public Sector were opened for private sector after __________.

(1) 1983 (2) 1985 (3) 1995 (4) 1991

122. आर्थिक पायाभूत सुविधांमध्ये पुढीलपैकी कोणत्या गोष्टी समाविष्ट आहेत ?

(1) सिंचन, ऊर्जा, परिवहन, दळणवळण, बँका, आरोग्य, स्वच्छता आणि शिक्षण.

(2) बँका, वित्त आणि बिमा, सिंचन, ऊर्जा, परिवहन, संचार, विज्ञान आणि तंत्रविज्ञान.

(3) आरोग्य, स्वच्छता आणि शिक्षण, सिंचन, ऊर्जा परिवहन आणि संचार.

(4) परिवहन, विद्युत शक्ती आणि संचार, आरोग्य, स्वच्छता आणि शिक्षण.

Economic infrastructure consists of :

(1) Irrigation, energy, transport, communication, banking, health, hygiene and education.

(2) Banking, finance and insurance, irrigation, energy, transport, communications, science and technology.

(3) Health, hygiene and education, irrigation, energy, transport and communication.

(4) Transport, power and communication, health, hygiene and education.

123. भारतातील बेकारीची समस्या सोडविण्यासाठी कोणत्या प्रकारच्या शिक्षणाची गरज आहे ?

(1) सर्वसाधारण (2) तांत्रिक (3) व्यावसायिक (4) वैद्यकीय

What type of education is needed to solve the unemployment problem in India ?

(1) General (2) Technical (3) Vocational (4) Medical

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

124. वर्ष 1993 मध्ये सूक्ष्म-वित्त क्षेत्राचा विकास करण्यासाठी राष्ट्रीय महिला कोष कोणासाठी निर्माण करण्यात आला होता?

(1) आदिवासी स्त्रिया

(2) अनियोजीत क्षेत्रामधील कष्टकरी गरीब स्त्रिया

(3) गरीब स्त्रिया

(4) विधवा आणि गरीब अविवाहीत स्त्रियांसाठी.

The Rashtriya Mahila Kosh was created in 1993 as an advocacy organisation for the development of micro-finance sector for :

(1) Tribal women

(2) Poor women working in the unorganised sector

(3) Poor women

(4) Widowed and poor unmarried women

---

125. ऑगस्ट 1991 मध्ये केंद्रसरकारने स्वीकारलेल्या __________ धोरणामुळे देशात परकीय तंत्रज्ञान व परकीय प्रत्यक्ष गुंतवणूकीचा मार्ग सुलभ झाला आहे.

(1) उदारीकरणाचा (2) नवीन आर्थिक धोरणाचा

(3) जागतिकीकरणाचा (4) वरील सर्व

In August 1991, India accepted _________ policy because of which foreign technology and Foreign Direct Investment became easy ?

(1) Liberalization (2) New Economic Policy

(3) Globalization (4) All the above

---

126. 1993 मध्ये भारत सरकारने ___________ यांच्या अध्यक्षतेखाली निर्गुंतवणूक आयोगाची स्थापना केली.

(1) डॉ. सी. रंगराजन (2) डॉ. मनमोहनसिंग

(3) डॉ. मॉंटेकसिंग अहलुवालिया (4) वरीलपैकी (1) व (2)

In the year 1993 under the presidentship of _________ India established disinvestment Commission.

(1) Dr. C. Rangarajan (2) Dr. Manmohan Singh

(3) Montek Sing Ahuluwalia (4) (1) and (2) above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

127. 1993 सालचा निर्गुंतवणुक अहवाल खालीलपैकी कोणी सादर केला ?

(1) श्री. रंगराजन (2) श्री. नरसिंहम

(3) श्री. राजा चेलय्या (4) श्री. मल्होत्रा

Who submitted the dis-investment report of 1993 ?

(1) Mr. Rangarajan (2) Mr. Narasimhan

(3) Mr. Raja Chelliah (4) Mr. Malhotra

---

128. 1995 मध्ये यु.एस.पेटंट कार्यालयाने हळदी वरील पेटंट रद्द केले. या संदर्भात पुढीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?

(1) यू.एस. पेटंट कार्यालयाला स्वत: केलेल्या चुकीची जाणीव झाली.

(2) पेटंट देण्याबाबत डॉ. आर.ए. माशेलकर यांनी यू.एस. पेटंट कार्यालयाला आव्हान केले.

(3) यू.एस.पेटंट कार्यालयाने हळदी साठी पेटंट दिलेले नाही.

(4) वरील पैकी कोणतेही नाही.

The patent on 'Haldi' was cancelled by the U.S. patent office in 1995. Which of the following statements is correct in this regard ?

(1) The U.S. patent office realised its mistake.

(2) Dr. R.A. Mashelkar challenged the U.S. patent office for granting the patent.

(3) The U.S. patent office did not grant a patent on Haldi.

(4) None of the above

---

129. आर्थिक सुधारणाबाबत पुढीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?

(1) पंतप्रधान नरसिंह राव यांच्या नेतृत्वाखाली असलेल्या सरकार ने आर्थिक सुधारणांचा कार्यक्रम राबविला.

(2) भारतामध्ये आर्थिक सुधारणाचा कार्यक्रम पंतप्रधान मनमोहन सिंग यांनी सुरु केला.

(3) भारतांमध्ये पंतप्रधान अटल बिहारी वाजपेयी यांनी आर्थिक सुधारणांचा कार्यक्रम सुरु केला.

(4) भारतामध्ये पंतप्रधान राजीव गांधी यांनी आर्थिक सुधारणांचा कार्यक्रम सुरु केला.

Which one of the following statements is correct about economic reforms ?

(1) The programme of economic reforms was initiated by Prime Minister Narasimha Rao.

(2) Prime Minister Manmohan Singh initiated the programme of economic reforms in India.

(3) Prime Minister Atal Bihari Vajpayee initiated the programme of economic reforms in India.

(4) Prime Minister Rajiv Gandhi initiated the programme of economic reforms in India.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

130. ''आर्थिक उदारीकरण म्हणजे आयात व उत्पादन गुंतवणुकीवरील अनिष्ट निर्बंध, नियंत्रणे व परवाने मोडीत काढणे होय.'' असे कोणी म्हटले आहे?

(1) डॉ. एम. रामनजनेयूल (2) डॉ. व्हि.एन. अत्री

(3) डॉ. रॉबर्ट पूल (4) डॉ. पीटर ड्रॅकर

Who said "Economic liberalization means scraping of the undesirable restrictions, controls and licensing over investment imports and production" ?

(1) Dr. M. Ramanjaneyula (2) Dr. V.N. Atri

(3) Dr. Robert Pul (4) Dr. Peter Drakar

---

131. 1991 च्या औद्योगिक धोरणा-अंतर्गत भारतीय अर्थव्यवस्थेमधील सार्वजनीक क्षेत्राची भूमिका कमी करण्यात आली. याबाबत पुढीलपैकी कोणते पुरावे सादर करता येतील?

(1) तीन उद्योगांना वगळता, सार्वजनिक क्षेत्रासाठी राखीव ठेवण्यात आलेले सर्व उद्योग खाजगी क्षेत्रासाठी उघडे करण्यात आले.

(2) निम-तंत्रविज्ञान, लघु उद्योग आणि कमी महत्वाच्या सार्वजनिक उत्पादन संस्थाबाबत सरकार पुनर्विचार करेल.

(3) सार्वजनिक उत्पादन संस्थांच्या व्यवस्थापकांना अधिक स्वायत्ता दिली जाईल.

(4) सार्वजनिक उत्पादन संस्थामधील भाग-भांडवलाचा एक भाग म्युच्वेल फन्डस, वित्तीय संस्था, सर्व सामान्य जनता आणि कामगारांना दिले जाईल .

The New Industrial Policy of 1991 reduced the role of the public sector in the Indian economy. What evidence do you find in support of it in the following options :

(1) The industries reserved for the public sector were dereserved with the exception of only three industries.

(2) The government will review existing public enterprises in low technology, small scale and non-strategic areas.

(3) The management of public enterprises will be given greater autonomy.

(4) The government would offer a part of government share holding in public enterprises to mutual funds, financial institutions, general public and the workers.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

132. भारताने गॅटचा मसुदा __________ या दिवशी स्वीकारला.

(1) 13 डिसेंबर 1993 (2) 15 डिसेंबर 1993

(3) 1 जानेवारी 1995 (4) 13 डिसेंबर 1994

India accepted the GATT agreement on __________.

(1) 13 December 1993 (2) 15 December 1993

(3) 1 January 1995 (4) 13 December 1994

---

133. शुल्केतर अडथळ्याबाबत पुढीलपैकी कोणते उदाहरण बरोबर आहे ?

(1) सीमा शुल्क लादणी (2) बाल कामगार युक्तीवाद

(3) सीमा शुल्कामधील कपात (4) प्रादेशिक आर्थिक एकात्मता

Which one of the following is an example of NTB ?

(1) Imposition of customs duty (2) Child labour argument

(3) Reduction in customs duty (4) Regional economic integration

---

134. विकसीत देश आणि विकसनशील देश यांच्यातील वाद मिटविण्यासाठी __________ यांनी भारताला (दिल्ली) भेट दिली होती.

(1) बिरसिंग रॉय (2) व्हॅलरी ग्रीसगार्ड

(3) पास्कल लैमी (4) जॉर्जबुश

Who visited India (Delhi) to solve the crisis between the developed and the developing countries ?

(1) Bersing Roy (2) Vhalree Greesgard

(3) Paskal Laimeea (4) George Bush

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

135. जागतिकीकरणाने जागतिक वनसंपदेचा __________ भाग नष्ट झाला.

(1) 47% (2) 50% (3) 38% (4) 55%

Due to Globalization _________ of the worlds forest is destroyed.

(1) 47% (2) 50% (3) 38% (4) 55%

---

136. आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी (IMF) च्या संदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?

(1) आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी सभासद देशासाठी अखेरचा आश्रयदाता म्हणून भूमिका निभावते.

(2) कर्ज मंजूर करताना त्या देशावर कोणत्याही अटी लादत नाही.

(3) आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधीने भारताला आतापर्यंत कधीही कर्ज दिलेले नाही.

(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही.

Regarding IMF (International Monetary Fund) which one of the following is correct ?

(1) It acts as the lender of last resort to the member country.

(2) It does not put any conditions while sanctioning loans to the country.

(3) It has so far never provided loan to India.

(4) None of the above.

---

137. 1990 - 91 नंतर भारताच्या विदेशी व्यापाराच्या संदर्भात पुढील कोणते विधान बरोबर आहे ?

(1) अमेरिका, इंग्लंड यांच्या बरोबरच्या व्यापारात वृद्धी

(2) आशिया खंडातील विकसनशील देशांशी व्यापार वृद्धी

(3) जपान व आस्ट्रेलिया यांच्याशी व्यापार वृद्धी

(4) वरीलपैकी नाही

Which of the following statements is true about foreign trade of India after 1990 - 91 ?

(1) Foreign trade increased with USA, UK

(2) Foreign trade increased with developing countries of Asia

(3) Foreign trade increased with Japan and Australia

(4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

138. जागतिकीकरणाच्या संदर्भात खालील वाक्ये विचारात घ्या.

(a) जागतिकीकरणामुळे व्यापार विस्तार शक्य होतो.

(b) जागतिकीकरणामुळे ग्राहकांना विस्तृत प्रमाणात वस्तू उपलब्ध होतात.

वरीलपैकी कोणते वाक्य/वाक्ये बरोबर आहे/आहेत ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b)

(3) दोन्ही (a) आणि (b) (4) कोणतेही नाही

With reference to globalisation consider the following statements :

(a) Globalisation leads to trade expansion.

(b) Globalisation increases availability of goods to consumers.

Which of the statements given above is/are correct ?

(1) (a) only (2) (b) only

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

---

139. भारताच्या निर्यातीत सर्वात अधिक वाटा कोणत्या वस्तुंचा आहे ?

(1) युरेनिअम, स्टील

(2) पेट्रोल व पेट्रोलजन्य उत्पादने

(3) हिरे, दागिने, रसायने, तयार कपडे

(4) वरीलपैकी नाही

Which commodities have highest share in India's exports ?

(1) Uranium, Steel

(2) Petrol and Petroleum products

(3) Diamond, Jewellery, Chemicals, Readymade Garments

(4) None of the above

---

140. आयात-निर्यात (EXIM) पॉलीसी/धोरणा संदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान सत्य आहे ?

(1) सदर धोरण सातत्यपूर्ण निर्यातीस उपयुक्त आहे.

(2) सदर धोरण तंत्रज्ञान सक्षम व कार्यक्षम करण्यास मदत करते.

(3) चांगल्या दर्जाच्या वस्तू आणि सेवा पुरविण्यास मदत करते.

(4) वरील सर्व विधाने सत्य आहेत.

Regarding EXIM policy which one of the following statements is correct ?

(1) It facilitates sustained growth in exports.

(2) It enhances the technological strength and efficiency.

(3) It provides better quality goods and services.

(4) All the above statements are true.

---

141. भारताच्या विदेशी व्यापाराशी निगडीत खालील विधाने विचारात घ्या.

(a) नियोजन काळामध्ये भारताच्या निर्यात आणि आयातीमध्ये मोठ्या प्रमाणात वाढ झाली.

(b) नियोजन काळामध्ये व्यापारातील तुटीमध्ये फार मोठी तफावत पडली आहे.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने सत्य आहे/आहेत ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b)

(3) दोन्ही (a) आणि (b) (4) दोन्ही पैकी कोणतेही नाही

With reference to India's foreign trade consider the following statements :

(a) India's exports and imports have increased considerably over the period of planning.

(b) India has faced substantial trade deficit during the period of planning.

Which of the above statements is/are correct ?

(1) (a) only (2) (b) only

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

142. सन 2000 ते 2008 या काळात कोणत्या क्षेत्रामध्ये थेट विदेशी गुंतवणूक सर्वात अधिक झाली ?

(1) सेवा क्षेत्र (2) शेती क्षेत्र

(3) उद्योग क्षेत्र (4) व्यापार आणि वाणिज्य

Which sector is the largest recipient of FDI in India during 2000 to 2008 ?

(1) Service sector (2) Agriculture sector

(3) Industrial sector (4) Trade and commerce

---

143. कोणत्या मूल्यांकनाच्या एककास "कागदी सोने" म्हणतात ?

(1) युरो डॉलर (2) एस.डी.आर. (3) पेट्रो डॉलर (4) जी.डी.आर.

Which unit of valuation is known as "paper gold" ?

(1) Euro dollar (2) S.D.R (3) Petro dollar (4) G.D.R

---

144. 1991 पासून भारतात पुढीलपैकी कोणत्या युगाला सुरुवात झाली ?

(1) मुक्त अर्थव्यवस्था व आर्थिक सुधारणांचे युग.

(2) सार्वजनिक क्षेत्राच्या विस्ताराचे युग.

(3) परकीय व्यापार नियंत्रणाचे युग.

(4) वरीलपैकी नाही.

Which age has begun in India since 1991 ?

(1) Age of open economy and economic reforms.

(2) Age of expansion of public sector.

(3) Age of foreign trade control.

(4) None of these.

---

145. पुढीलपैकी कोणता व्यापार नियंत्रणाचा एक उपाय नाही ?

(1) निर्यात अनुदाने (2) विनिमय परवाने
(3) कोटा (4) आयात प्रशुल्क

Which of the following is not a measure of trade control ?

(1) Export subsidies (2) Exchange licensing
(3) Quotas (4) Import tariff

---

146. जागतिक अर्थव्यवस्थेसंबंधी खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?

(1) उत्पादन संबंधीचा बाजार व्यवस्थितरित्या जोडला गेला आहे.
(2) वित्तीय बाजार अजूनही खऱ्या अर्थाने जोडला गेलेला नाही.
(3) भांडवल बाजार अजूनही व्यवस्थित जोडला गेलेला नाही.
(4) श्रमबाजारात मोठ्या प्रमाणात गमनशिलता (mobility) दिसून येते.

Regarding world economy, which one of the following statements is correct ?

(1) Product market in the world economy is well integrated.
(2) Financial markets are not yet truly integrated.
(3) Capital markets are yet not integrated.
(4) Labour market shows greater mobility.

---

147. जागतिक व्यापार संघटना (WTO) च्या संदर्भात खालील विधाने विचारात घ्या.

(a) वरील संघटनेचा सभासद म्हणून भारताला व्यापार विस्ताराचा फायदा आहे.
(b) भारताला शेतीमालाच्या निर्यातीत चांगली संधी आहे.
(c) बहुदेशीय व्यापारातील नियम आणि कायदे यापासून मिळणारे फायदे.
(d) आर्थिक तरतूदीपासून मिळणारे फायदे.

वरीलपैकी कोणते फायदे भारताला मिळू शकतात ?

(1) (a), (b) आणि (d) (2) (b), (c) आणि (d)
(3) (a) व (b) फक्त (4) (a), (b) आणि (c)

In the context of WTO, consider the following :

(a) As a member, India benefits from expansion of trade
(b) As a member, India has better prospects for agricultural exports
(c) Benefits from multilateral rules and regulations
(d) Benefits from financial provisions

Which of the above benefits are available for India ?

(1) (a), (b) and (d) (2) (b), (c) and (d)
(3) (a) and (b) only (4) (a), (b) and (c)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

148. सन 2008 - 09 मध्ये विदेशी संख्यात्मक गुंणवणुकदारांनी मोठ्या प्रमाणात साधने भारतीय अर्थव्यवस्थेतून काढून का घेतली ?

(1) त्यांच्या अर्थव्यवस्थांमध्ये निर्माण झालेली मंदीची स्थिती.

(2) केंद्र सरकारचे प्रतिकूल धोरण.

(3) भारतातील कमकुवत पायाभूत सुविधा.

(4) केंद्रसरकारने प्रतिकूल कर धोरण.

Why did the foreign institutional investors withdraw a large amount of resources from Indian economy in 2008 - 09 ?

(1) because of recession in their economies.

(2) unfavourable attitude of Central Government.

(3) weak infrastructure in India.

(4) unfavourable tax policy of Central Government.

---

149. भारतीय पूर्ण रुपया परिवर्तनीय पद्धती कधी स्विकारण्यात आली ?

(1) 8 फेब्रुवारी 1983 (2) 8 फेब्रुवारी 1996

(3) 8 फेब्रुवारी 1994 (4) वरीलपैकी नाही

When was the fully convertible rupee system adopted ?

(1) 8 Feburary 1983 (2) 8 Feburary 1996

(3) 8 Feburary 1994 (4) None of these

---

150. पेटंट (तिसरी सुधारणा) आणि बीज कायदा भारत सरकारने केव्हा लागू केला ?

(1) 2004 (2) 1998 (3) 2000 (4) 2001

When did the Government of India introduce the Patent (Third Amendment) and Seeds Act in India ?

(1) 2004 (2) 1998 (3) 2000 (4) 2001

---

151. भारतीय कररचनेच्या संदर्भात खालील विधाने विचारात घ्या.

(a) अपुरे कर उत्पन्न
(b) मोठ्या प्रमाणात कर चुकवेगिरी
(c) बचतीवर विपरीत परिणाम
(d) गुंतवणुकीस अनुकूल

वरीलपैकी कोणत्या बाबी भारतीय कररचनेच्या मर्यादा दर्शवितात ?

(1) (a), (b) आणि (c)
(2) (b), (c) आणि (d)
(3) (a), (c) आणि (d)
(4) (a) आणि (c) फक्त

In the context of Indian tax structure, consider the following :

(a) Inadequate tax revenue.
(b) Large evasion of tax.
(c) Adverse effect on savings.
(d) Favourable for investment.

Which of the above are the shortcomings of the Indian tax structure ?

(1) (a), (b) and (c)
(2) (b), (c) and (d)
(3) (a), (c) and (d)
(4) (a) and (c) only

---

152. खालीलपैकी योग्य तो पर्याय निवडून रिक्त जागा भरा.

शून्याधारीत अर्थसंकल्प __________ ला महत्व देते.

(a) अमर्यादित तुटीचा अर्थभरणा
(b) खर्चाचा इतिहास दुर्लक्षित करुन अर्थसंकल्प तयार करणे.
(c) शून्या पासून नवीन अर्थसंकल्प तयार करणे.

(1) (a) व (c) (2) (b) व (c) (3) (a) व (b) (4) (a), (b) व (c)

Fill in the blank by selecting proper option from the following :

Zero-based budgeting lays emphasis on ________.

(a) Unlimited deficit financing.
(b) Preparing the budget neglecting the history of expenditure.
(c) Preparing new budget right from the scratch.

(1) (a) and (c) (2) (b) and (c) (3) (a) and (b) (4) (a), (b) and (c)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

153. सार्वजनिक खर्चासंबंधी खालील बाबी विचारात घ्या.

(a) असा खर्च आर्थिक पायाभूत सुविधा निर्माण करण्यात मदत करतो.

(b) प्रादेशिक समतोल विकास साध्य करण्यात सहाय्य.

(c) ग्रामीण भागात विद्युतीकरणाच्या सोयी उभारण्यात मदत.

(d) व्यवहारतोल सुधारण्यात सहाय्यभूत

वरीलपैकी कोणत्या बाबी आर्थिक विकासाच्या प्रक्रियेत मदत करतात ?

(1) (a), (b) आणि (d) (2) (b), (c) आणि (d)

(3) (a), (b) आणि (c) (4) (a) आणि (b) फक्त

In the context of public expenditure, consider the following :

(a) It helps in building economic infrastructure.

(b) Helps in bringing about balanced regional growth.

(c) Helps in rural electrification.

(d) Helps in improving balance of payment position.

Which of the above helps in development process of India ?

(1) (a), (b) and (d) (2) (b), (c) and (d)

(3) (a), (b) and (c) (4) (a) and (b) only

---

154. सीमा-शुल्क संबंधी खालीलपैकी कोणते वाक्य/वाक्ये बरोबर आहे/आहेत ?

(1) जवळजवळ 99% सीमाशुल्क आयातीवरील करातून मिळते.

(2) निर्यातीवरील करातून सरकारला फार मोठे उत्पन्न प्राप्त होते.

(3) निर्यातीवरील करातून मिळणारे तुलनात्मक उत्पन्न हे आयातीवरील करातून मिळणाऱ्या उत्पन्नापेक्षा जास्त असतो.

(4) वरीलपैकी कोणतेही वाक्य बरोबर नाही.

Regarding customs duties which of the following statements is/are correct ?

(1) About 99% of custom revenue is derived from import duties.

(2) Export duties contribute significantly to the government's revenue.

(3) Relative share of export duties is greater than import duties.

(4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

155. राजवित्तीय जबाबदारी व अंदाजपत्रक व्यवस्थापन कायदा पुढील गृहीतावर आधारित आहे :

(1) अधिक राजवित्तीय तुटीमुळे दीर्घकाळात अधिक अभिवृद्धि होईल.

(2) कमी राजवित्तीय तुटीमुळे दीर्घकाळात अधिक अभिवृद्धि होईल.

(3) कमी राजवित्तीय तुटीमुळे चलनवाढ होईल.

(4) वरीलपैकी एकही नाही.

FRBM Act is based on the following assumption :

(1) Higher fiscal deficit leads, to higher growth in the long run.

(2) Lower fiscal deficit leads, to higher growth in the long run.

(3) Lower fiscal deficit leads, to inflation.

(4) None of the above

---

156. राज्यांच्या एकूण कर्जामध्ये केंद्र सरकारकडून दिला जाणारा कर्जाचा वाटा सातत्याने कमी का होत आहे ?

(1) राज्यांच्या विकास योजनांमध्ये कर्जे अडकून राहणे.

(2) केंद्र सरकारचे खाजगीकरणाचे धोरण

(3) निधीबाबतची राज्यसरकारांची स्वयंपूर्णता

(4) राज्य सरकारांचे खाजगी कर्जाकडे स्थानांतर

Why is the share of central loans in the total debt. of states declining steadily ?

(1) Loans blocked in state development plans.

(2) Privatisation Policy of the Central Government.

(3) States are self sufficient for their funds.

(4) Shifting of states towards private loans.

---

157. सन 2009 - 2010 मध्ये एकूण महसूलातील केंद्र सरकारच्या महसूली उत्पन्नाचा वाटा __________ होता.

(1) 75.6 टक्के (2) 66.3 टक्के (3) 80.6 टक्के (4) वरीलपैकी नाही

In 2009 - 2010 the share of tax revenue in total revenue of the centre was :

(1) 75.6% (2) 66.3% (3) 80.6% (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

158. खालीलपैकी योग्य तो पर्याय निवडून रिक्त जागा भरा :

__________ सरकारने ऑगस्ट 2002 मध्ये पहिला राजवित्तीय जबाबदारी कायदा संमत केला.

(1) कर्नाटक (2) केरळ (3) तामिळनाडु (4) पंजाब

Fill in the blank by selecting proper option from the following :

Government of __________ passed the first Fiscal Responsibility Legislation in August 2002.

(1) Karnataka (2) Kerala (3) Tamil Nadu (4) Punjab

---

159. खालीलपैकी योग्य तो पर्याय निवडून रिक्त जागा भरा –

प्रत्यक्ष कर कायदा __________ पासून अंमलात येणे प्रस्तावित आहे.

(1) 01.04.2013 (2) 01.01.2013

(3) 01.10.2013 (4) वरीलपैकी एकही नाही

Fill in the blank by selecting the proper options from the following :

The Direct Tax Code is proposed to come in to effect from __________.

(1) 01.04.2013 (2) 01.01.2013

(3) 01.10.2013 (4) None of the above

---

160. सन 2009 - 2010 मध्ये भारतातील महसुली तुट किती होती ?

(1) जी.डी.पी. च्या 5.1% (2) जी.डी.पी. च्या 2.5%

(3) जी.डी.पी. च्या 6.1% (4) वरीलपैकी नाही

What was the Revenue deficit in 2009 - 2010 ?

(1) 5.1 percent of GDP (2) 2.5 percent of GDP

(3) 6.1 percent of GDP (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

161. भारतीय अर्थव्यवस्थेसंबंधी खालील बाबी विचारात घ्या.

(a) केंद्रसरकारला प्रत्यक्ष करातून निम्यापेक्षा अधिक कर महसूल प्राप्त होतो.

(b) गेल्या पाच दशकांमध्ये भारताच्या कर रचनेमध्ये बदल झालेले नाहीत.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने सत्य आहे/आहेत ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b)

(3) दोन्ही (a) आणि (b) (4) दोन्हीही नाहीत

In the context of Indian economy, consider the following :

(a) Direct taxes now account for more than half of the total tax revenue of the central government.

(b) There has been no changes in India's tax structure over the past 5 decades.

Which of the statements given above is/are correct ?

(1) (a) only (2) (b) only

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

---

162. भारतात 2009 - 10 मध्ये सार्वजनिक खर्चाचे प्रमाण जी.डी.पी. च्या किती टक्के होते ?

(1) 17.2 टक्के (2) 25.6 टक्के (3) 15.3 टक्के (4) 29.1 टक्के

The ratio of public expenditure to GDP in 2009 - 10 in India was :

(1) 17.2 percent (2) 25.6 percent (3) 15.3 percent (4) 29.1 percent

---

163. सार्वजनिक कर्ज हे ऋण व्यवस्थापनाचा भाग असून ते खालील बाबींशी संबंधीत आहे.

(1) वित्तीय धोरण (2) अर्थसंकल्पीय धोरण

(3) चलन विषयक धोरण (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Public borrowing involves problems of debt. management which is clearly related to :

(1) Fiscal policy (2) Budgetary policy

(3) Monetary policy (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

164. 2009 - 10 मध्ये अन्न, खते आणि निर्यातीवरील थेट अनुदान स्थूल देशांतर्गत उत्पादनाच्या ________ इतके होते.

(1) 1.9 टक्के (2) 2.4 टक्के (3) 3.0 टक्के (4) 3.2 टक्के

Direct subsidies on food, fertilizers and exports were ________ of GDP in 2009 - 10.

(1) 1.9 percent (2) 2.4 percent (3) 3.0 percent (4) 3.2 percent

---

165. खालीलपैकी योग्य तो पर्याय निवडून रिक्त जागा भरा :

विक्रीकराचा मूलभूत दोष असा आहे कि तो ________ आहे.

(1) पुरोगामी (2) प्रतिगामी (3) सहज चुकविता येतो (4) तटस्थ

Fill in the blank by selecting proper alternative from the following :

The basic defect of sales tax is that it is ________.

(1) Progressive (2) Regressive (3) Easily evaded (4) Neutral

---

166. अर्थव्यवस्था सुप्त उत्पादनाच्या पातळीला कार्य करीत असताना पुढीलपैकी कोणती तूट सरकारच्या तुटीची रक्कम दर्शविते ?

(1) राजवित्तीय तुट (2) महसुली तुट

(3) रचनात्मक तुट (4) प्राथमिक तुट

Which of the following deficits shows the amount of government deficit, when the economy is operating at potential output ?

(1) Fiscal deficit (2) Revenue deficit

(3) Structural deficit (4) Primary deficit

---

167. मूल्यवर्धित कराच्या (VAT) संदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान योग्य आहे ?

(1) मूल्यवर्धित कर फक्त वस्तूच्या विक्रीवर लादला जातो, सेवांवर नाही.

(2) वस्तुच्या निर्यातीवर भरलेल्या मूल्यवर्धित कराचा परतावा मिळतो.

(3) मूल्यवर्धित कर भारतात स्वातंत्र्योत्तर काळापासून आहे.

(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही.

Regarding VAT, which of the following statements is correct ?

(1) VAT is applicable only on sale of goods and not the services.

(2) VAT paid on exports is refundable.

(3) VAT is existing in India since independence.

(4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

168. वित्तीय तुट भरुन काढण्यासाठी खालीलपैकी कोणते उपाय अवलंबिले जातात ?

(a) अंतर्गत आणि बाह्य कर्जा मार्फत

(b) मध्यवर्ती बँकेकडून तारणाच्या आधारे घेतलेले कर्ज.

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b)

(3) दोन्ही (a) आणि (b) (4) दोन्हीही नाहीत

Which of the below mentioned measures can be used to recover the fiscal deficit ?

(a) Through internal and external borrowing.

(b) Borrowing from Central Bank against its own securities.

(1) (a) only (2) (b) only

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

---

169. पुढीलपैकी कोणता एक घटक भारताच्या परकीय चलन पुरवठ्याच्या दृष्टीने विचारात घेतला जात नाही.

(1) परकीय नागरिकांना पुरवलेल्या सेवा. (2) दीर्घकालीन भांडवलाची आयात

(3) सोने निर्यात (4) परदेशातील भारतीय बँकांच्या शिलकी साठ्यात वाढ

Which of the following does not account for supply of foreign exchange in India ?

(1) Services rendered to foreigners (2) Import of long term capital

(3) Gold exports (4) Increase in Indian bank balance abroad

---

170. 1991 नंतर पुढीलपैकी कोणत्या वर्षी परकीय चलन साठ्यात घट झाली ?

(1) 1993 - 94 (2) 2000 - 01 (3) 2007 - 08 (4) 2008 - 09

Which of the following years in the post 1991 period withessed a decline in foreign exchange reserves ?

(1) 1993 - 94 (2) 2000 - 01 (3) 2007 - 08 (4) 2008 - 09

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

171. कर व्यवस्थापनाचे आधुनिकीकरण आणि कररचनेचा पाया मजबूत करण्यासाठी 2002 मध्ये भारत सरकारने कोणती समिती स्थापन केली ?

(1) चल्लया समिती (2) व्ही.एल. केळकर समिती
(3) बी.एल्. मुणगेकर समिती (4) सी.डी. दाते समिती

Which of the following committees was appointed by the government for modernisation of tax administration and broadening of tax base in the year 2002 ?

(1) Chelliah Committee (2) V.L. Kelkar Committee
(3) B.L. Mungekar Committee (4) C.D. Date Committee

---

172. वित्तीय जबाबदाऱ्या आणि अर्थसंकल्पीय व्यवस्थापन विधेयक च्या (FRBM) संबंधात खालील बाबी विचारात घ्या.

(a) महसुलातील तुट 0.5 टक्के अथवा त्यापेक्षा अधिक प्रमाणात कमी करणे.
(b) वित्तीय तुट 0.5 टक्के अथवा त्यापेक्षा जास्त प्रमाणात कमी करणे.
(c) मध्यवर्ती सरकारने रिझर्व बँकेकडून कर्ज घेणे चालूच ठेवणे.
(d) हिशोबाचा दर्जा व धोरणे जाहीर करणे केंद्रसरकारवर बंधनकारक आहे.

वरीलपैकी कोणत्या बाबी साध्य करणे सदर विधेयकात अभिप्रेत आहे ?

(1) (a), (b) आणि (c) (2) (b), (c) आणि (d)
(3) (a), (b) आणि (d) (4) (a) आणि (b) फक्त

In the context of FRBM (Fiscal Responsibility and Budget Management) Bill, consider the following :

(a) Reduction of revenue deficit to 0.5% or more.
(b) Fiscal deficit to be reduced to 0.5% or more.
(c) The central government should continue to borrow from RBI.
(d) It is mandatory for the central government to disclose changes in accounting standards and policies.

Which of the above are aimed to be achieved by this bill ?

(1) (a), (b) and (c) (2) (b), (c) and (d)
(3) (a), (b) and (d) (4) (a) and (b) only

---

173. खालीलपैकी योग्य तो पर्याय निवडून रिक्त जागा भरा :

राष्ट्रीय उत्पन्न वाढले की करांपासून मिळणारे उत्पन्न आपोआप वाढते तर त्यास __________ म्हणतात.

(1) अंतर्गत परिवर्तनियता (2) अंतर्गत करव्यवस्था
(3) अंतर्गत मूल्यवृद्धि (4) अंतर्गत विकास

Fill in the blank by selecting proper option from the following :

If national income increases then automatically tax revenue also increases it means __________.

(1) Internal convertibility (2) Internal tax system
(3) Internal value growth (4) Internal Development

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

174. अप्रत्यक्ष कर हे प्रत्यक्ष करांपेक्षा चांगले/सोयीचे असतात कारण :
(1) अप्रत्यक्ष कराचा भरणा करणे गैरसोयीचे असते.
(2) अप्रत्यक्ष कर करदात्यावर अतिरिक्त भार टाकतात.
(3) अप्रत्यक्ष कर सहजासहजी टाळता येत नाहीत.
(4) अप्रत्यक्ष कर न्याय आणि समानता प्रस्तापित करण्यात मदत करतात.

Indirect taxes can be regarded better than direct taxes because :
(1) Indirect taxes are inconvenient to pay.
(2) Indirect taxes are more pinching.
(3) Indirect taxes are not easily evadable.
(4) Help in maintaining justice and equality.

---

175. उत्पन्न व भांडवलावर जादा कर बसवल्यास बचत व गुंतवणूक __________ .
(1) वाढते (2) स्थिर राहते (3) कमी होते (4) यापैकी नाही

If maximum tax is imposed on capital and income then Savings and Investments __________.
(1) Increase (2) Remain stable (3) Reduce (4) None of these

---

176. खालीलपैकी कोणती गोष्ट सध्यातरी आर्टीफिशल इंटेलीजन्स करु शकत नाही ?
(1) वेब सर्फींग (2) चेस खेळणे (बुद्धिबळ)
(3) स्पिच ओळखणे (समजणे) (4) एक्सपर्ट सिस्टम ने डॉक्टर सारखे निदान करणे

Which of the following functions is not accomplished by AI system yet ?
(1) Surf web (2) Play chess
(3) Speech understanding (4) Expert system for medical diagnosis

---

177. 127.0.0.1 ह्या आय.पी. ॲड्रेस ला __________ म्हणतात.
(1) लिमिटेड ब्रॉडकास्ट आय.पी. ॲड्रेस (2) लूप बॅक आय.पी. ॲड्रेस
(3) मल्टीकास्ट आय.पी. ॲड्रेस (4) डायरेक्ट ब्रॉडकास्ट आय.पी. ॲड्रेस

127.0.0.1 is called as __________ .
(1) limited broadcast IP address (2) loop back IP address
(3) multicast IP address (4) Direct broadcast IP address

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

178. जेव्हा एखादी कॉम्प्युटर इंस्ट्रक्शन, माहिती, डेटा किंवा प्रोग्रॅम कॉम्प्युटरला उध्वस्त करतो किंवा त्याच्या कामाला कमी किंवा नष्ट करतो त्या कॉम्प्युटर प्रणालीला __________ म्हणतात.

(1) कॉम्प्युटर व्हायरस (2) कॉम्प्युटर चोरी
(3) कॉम्प्युटर सॉफ्टवेअर (4) कॉम्प्युटर फ्री वेअर

When any computer instruction, information, data or programme that destroys, damages, degrades or adversely affects computers performance, it is said to be.

(1) computer virus (2) computer theft
(3) computer software (4) computer freeware

---

179. आय.एस.सी.आय.आय. म्हणजे __________ .

(1) इंटरनॅशनल स्टँडर्ड कोड फॉर इन्फॉर्मेशन इंटरचेंज
(2) इंडीयन स्टँडर्ड कोड फॉर इन्फॉर्मेशन इंटरचेंज
(3) इटालीयन स्टँडर्ड कोड फॉर इन्फॉर्मेशन इंटरचेंज
(4) यापैकी नाही

I.S.C.I.I. stands for __________.

(1) International Standard Code for Information Interchange
(2) Indian Standard Code for Information Interchange
(3) Italian Standard Code for Information Interchange
(4) None of the above

---

180. सायबर अॅपीलेट ट्रॅब्युनलचा प्रिसायडींग ऑफीसरने ऑफीस जॉईन केल्यापासून त्याची टर्म __________ वर्षांसाठी असते.

(1) 5 (2) 6 (3) 7 (4) 8

The presiding officer of Cyber Appellate Tribunal shall hold office for a term of __________ years from the date on which he enters upon his office.

(1) 5 (2) 6 (3) 7 (4) 8

---

181. 'मेडिया लॅब आशिया' ही खालील कुणामुळे उन्नतीस आली ?

(1) डिपार्टमेंट ऑफ कॉमर्स (2) वित्त विभाग
(3) मिडिया लॅब (4) आय.टी. विभाग

'Media Lab Asia' has been promoted by :

(1) Department of Commerce (2) Department of Finance
(3) Media Lab (4) IT Department

---

182. जावा स्क्रीप्ट हे __________ या कंपनीचे प्रोडक्ट आहे.

(1) मायक्रोसॉफ्ट टेक्नोलॉजी (2) नेट स्केप

(3) सन मायक्रो सिस्टिमस् (4) ए.टी. आणि टी.

Java script is a product of _________ company.

(1) Microsoft technology (2) Net scape

(3) Sun micro systems (4) AT and T

---

183. ए.एल.वी.आय.एन.एन. म्हणजे __________ .

(1) ऑटोनॉमस लँड व्हेइकल इन ए न्युरल नेटवर्क

(2) ऑटो लँड व्हेइकल इन ए नॅचरल नेटवर्क

(3) ऑटोमॅटीक लँड व्हेइकल इन ए न्युरल नेटवर्क

(4) ऑरोडायनॅमिक लँड व्हेइकल इन ए न्युरल नेटवर्क

A.L.V.I.N.N. means __________.

(1) Autonomous Land Vehicle In a Neural Network.

(2) Auto Land Vehicle In a Natural Network.

(3) Automatic Land Vehicle In the Neural Network.

(4) Aerodynamic Land Vehicle In the Neural Network.

---

184. आय.टी. ॲक्ट 2000 प्रमाणे ''प्रायव्हेट की'' चा अर्थ असा आहे.

(1) या ''की'' ची जोडी डिजिटल सिग्नेचर तयार करते

(2) या ''की'' ची जोडी डिजिटल सिग्नेचर वेरीफाय करते

(3) या ''की'' ची जोडी डिजिटल मार्कींग करते

(4) वरील सर्व पर्याय चूक आहेत

IT Act 2000 defines "private key" as __________.

(1) key pair used to create digital signature

(2) key pair used to verify digital signature

(3) key pair used to create digital marking

(4) all the above options are wrong

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

185. आय.टी. ॲक्ट 2000 सेक्शन 3 अनुसार जेव्हा एखादे इलेक्ट्रॉनिक रेकॉर्ड एखाद्या सब्सक्रायबर द्वारे इलेक्ट्रॉनिक मेथड किंवा प्रोसीजर वापरून प्रमाणित केले जाते त्यास __________ म्हणतात.

(1) डिजिटल सर्टीफिकेट (2) डिजिटल सिग्नेचर
(3) डिजिटल कोड (4) वरील सर्व

__________ means authentication of any electronic record by a subscriber by means of an electronic method or procedure in accordance with the provision of section 3 of IT Act 2000.

(1) Digital certificate (2) Digital signature
(3) Digital code (4) All of the above

---

186. सि.आर.सी. चेकींग सिस्टिम मध्ये सी.आर.सी. हा __________ असतो.

(1) भाज्य (2) भाजक (3) भागाकार (4) बाकी

In CRC checking CRC is __________.

(1) divisor (2) quotient (3) dividend (4) remainder

---

187. 802 ह्या स्टँडर्ड प्रमाणित खालीलपैकी कोणता स्टँडर्ड कोलीजन फ्री प्रोटोकॉल आहे ?

(1) 802.2 (2) 802.3 (3) 802.5 (4) 802.6

Which of the 802 standard provides for the collision free protocol ?

(1) 802.2 (2) 802.3 (3) 802.5 (4) 802.6

---

188. __________ हे क्लाउड बेसड् टॅबलेट सोल्युशन श्री. सॅम पित्रोडा यांनी थिरुअनंतपुरम येथे अनावरीत केले.

(1) बी–ट्युटर (2) ई–ट्युटर (3) ई–लर्निंग (4) ई–स्कूल

__________ is a cloud based tablet solution launched by Sam Pitroda at Thiruvanantapuram.

(1) B - tutor (2) e - tutor (3) e - learning (4) e - school

---

189. विद्यावाहिनी हा उपक्रम खालीलपैकी कोणत्या उपग्रहाशी संबधित आहे ?

(1) इनसॅट - 1 अ (2) इनसॅट - 3 ब (3) इनसॅट - 1 ब (4) इनसॅट - 2 ब

With which satellite is Vidya Vahini project related ?

(1) INSAT - 1 A (2) INSAT - 3 B (3) INSAT - 1 B (4) INSAT - 2 B

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

190. यु.डी.पी. हा प्रोटोकॉल __________ या प्रकारचा आहे.

(1) कनेक्शनलेस प्रोटोकॉल (2) मॅसेज ओरीएंटेड प्रोटोकॉल

(3) कनेक्शन ओरीएंटेड प्रोटोकॉल (4) (1) व (2) दोन्ही

U.D.P. Protocol is __________.

(1) connectionless protocol (2) message oriented protocol

(3) connection oriented protocol (4) Both (1) and (2)

---

191. ''स्वर्ण जयंती विद्या विकास अंतरिक्ष उपग्रह योजना'' खालीलपैकी कोणत्या नावाने ओळखली जाते ?

(1) ज्ञान वर्धीनी (2) ज्ञान वाहीनी

(3) विद्या वाहीनी (4) सरस्वती वाहीनी

What is "Swarn Jayanti Vidya Vikas Antariksh Upagraha Yojana" called as ?

(1) Dnyan Vardhini (2) Dnyan Vahini

(3) Vidya Vahini (4) Saraswati Vahini

---

192. वेब पेज वरील ॲक्टीव्ह टेक्स्टला __________ म्हणतात.

(1) ॲक्टीव्ह टेक्स्ट प्रोटोकॉल (2) हायपर लींक

(3) हायपर होणारी लाईन (4) हायपर लाईन ट्रांसफर प्रोटोकॉल

The Active Text on a web page is known as __________.

(1) active text protocol (2) hyper link

(3) line which is hyper (4) hyper line transfer protocol

---

193. डि.एम.एस.पी. ह्या प्रोटोकॉलची कॉम्प्युटर नेटवर्किंग मधील पूर्ण फोड __________ आहे.

(1) डिस्ट्रीब्युटेड मेल सिस्टिम प्रोटोकॉल (2) डिस्ट्रीब्युटेड मॅसेज सिस्टिम प्रोटोकॉल

(3) डिस्ट्रीब्युटेड मॅसेज सिस्टिम पूल (4) डिस्ट्रीब्युटेड मेल सिस्टिम पूल

DMSP is known as __________ protocol in computer networking.

(1) Distributed Mail System Protocol (2) Distributed Message System Protocol

(3) Distributed Message System Pool (4) Distributed Mail System Pool

---

194. I.C.T या शाखेची फोड __________ आहे.

(1) आयडीयल कॉम्युनिकेशन टेक्नोलॉजी

(2) इंन्फोर्मेशन कॉम्युनिकेशन टेक्नोलॉजी

(3) इंटरनॅशनल कॉम्युनिकेशन टेक्नोलॉजी

(4) इंडीयन कॉम्युनिकेशन टेक्नोलॉजी

What does I.C.T. stand for ?

(1) Ideal Communication Technology

(2) Information Communication Technology

(3) International Communication Technology

(4) Indian Communication Technology

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

195. ए.एन.एस.आय. म्हणजे __________ .

(1) अमेरीकन नॅशनल स्टँडर्ड इन्स्टीट्युट

(2) अफगाणिस्तान नॅशनल स्टँडर्ड इन्स्टीट्युट

(3) अल्जेरीअन नॅशनल स्टँडर्ड इन्स्टीट्युट

(4) वरीलपैकी नाही

A.N.S.I. means __________.

(1) American National Standard Institute

(2) Afganistan National Standard Institute

(3) Algerian National Standard Institute

(4) None of the above

---

196. आय.बी.एम. ह्या कंपनीने आर्टिफिशल इंटेलीजन्सवर आधारित __________ या बुद्धिबळ प्रोग्रॅमने गॅरी कास्पोरोव्हला मात दिली.

(1) ब्ल्यू स्काय (2) डीप ब्ल्यू (3) ब्ल्यू चेस (4) चेस ब्ल्यू

__________ is a chess programme created by IBM to beat Gary Kasparov.

(1) Blue Sky (2) Deep Blue (3) Blue Chess (4) Chess Blue

---

197. आय.पी.व्ही.- 4 सारखे आय.पी.व्ही. - 6 च्या बेस हेडरमध्ये खालील फिल्ड नसते.

(1) नेक्स्ट हेडर फिल्ड (2) फिल्ड फॉर फ्रेगमेंटेशन इन्फोर्मेशन

(3) फ्लो लेबल (4) काइंड फिल्ड

IPV - 6 does not include the following field in the base header like IPV - 4 :

(1) Next header field (2) Field for fragmentation information

(3) Flow label (4) Kind field

---

198. आर्टिफिशल इंटेलीजन्स म्हणजे एका कृत्रीम उपकरणाला इंटेलीजन्स (बुद्धिमत्ता) देणे. ही संकल्पना 1956 साली __________ यांनी मांडली.

(1) मॅक कार्थी (2) मॅक डोनाल्ड (3) मॅक कॅथी (4) मॅक ग्रीव

Artificial intelligence concerned with the design of intelligence in an artificial device, was proposed by __________ in 1956.

(1) Mc Carthy (2) Mc Donold (3) Mc Cathy (4) Mc Grew

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

199. स्टार टोपोलॉजी मध्ये खालील प्रकारे कॉम्प्युटर कनेक्ट करतात.

(1) कॉम्प्युटर हे क्लोज लूप मध्ये असतात

(2) कॉम्प्युटर एका सेंटर पॉईंट (कॉम्प्युटर किंवा डिव्हाईस) ला जोडतात.

(3) सर्व कॉम्प्युटर एका सिंगल केबल ने जोडतात

(4) हे सर्व कॉम्प्युटर (हायरारची) असलेल्या अनेक केबलने जोडतात.

A computer network uses a star topology if ________.

(1) Computers are arranged in a closed loop

(2) All computers are attached to a central point

(3) All computers are connected on a single cable

(4) Computer attached to multiple cables in hierarchy

---

200. आय.टी. ॲक्ट 2000 अनुसार ''कॉम्प्युटर रिर्सोस'' म्हणजे ________ .

(1) कॉम्प्युटर (2) कॉम्प्युटर नेटवर्क

(3) डेटा (4) वरील सर्व

According to IT Act 2000 "computer resource" means :

(1) Computer (2) Computer Network

(3) Data (4) All of the above

- o 0 o -

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK